

**Sreda, 16. mart 2006.**

**Svedok P-009**

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

**SUDIJA PARKER:** Dobro jutro.

**SVEDOK P-009:** Dobro jutro.

**SUDIJA PARKER:** Moram da vas podsetim na svečanu izjavu koju ste dali na početku svedočenja.

**SVEDOK P-009:** Da, gospodine.

**SUDIJA PARKER:** Gospodine Smith, izvolite.

**GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SMITH**

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dobro jutro, časni Sude. Gospodine, juče smo razgovarali o onome šta se vama dogodilo pre pada Vukovara. Onda ste vi svedočili o onome šta se desilo 18. novembra. A onda ste govorili o onome šta ste počeli da radite 19. novembra. Rekli ste da ste otišli u vukovarsku bolnicu. Moram da vas podsetim da govorite sporije, tako da sve uđe u zapisnik i takođe vas podesećam da ako budete spominjali četvoricu ljudi na ovom spisku pred vama, da ih oslovljavate pod njihovim pseudonimom. Pre nego što se vratimo na vukovarsku bolnicu hteo bih da se osvrnemo na nešto što se desilo 18. novembra kada ste vi otišli u "Velepromet" po prvi put i kada je tamo bilo puno ljudi. Molim vas da dokazni predmet broj 262 stavite na ekran. Molim da se za jedan stepen uveća. Svedoče, da li vidite fotografiju "Veleprometa" ispred sebe?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da je bilo vojnih policajaca koji su čuvali kapiju "Veleprometa". Molim vas da olovkom stavite strelicu tamo gde se nalazila kapija?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Ali molim vas da se slika pomeri ulevo, tako da ... Evo. Hvala. Tako je dobro. Ulaz bi bio ovde. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da to obeležite slovom "A".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** *(svedok označava)*



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da je vojna policija čuvala vrata šta mislite pod tim?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa stajali su na kapiji. Tamo je postojala kapija koja se otvarala i zatvarala kada su dolazili ili odlazili autobusi ili kamioni.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kako ste znali da su to vojni policajci?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Dok sam ja bio u vojsci tako su izgledali vojni policajci. Oni su imali bele opasače za razliku od redovnih vojnika koji su imali braon opasače. Oni nisu imali drugačiju uniformu, već samo drugačije opasače.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da su ljudi izlazili iz autobusa i kad ste vi stigli da je u krugu bio bar jedan autobus. Da li možete da stavite crticu tamo gde se nalazio taj autobus?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I molim vas da obeležite slovom "B"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Isto tako ste rekli da je bilo puno ljudi u dvorištu "Veleprometa". Molim vas da jednim velikim krugom obeležite područje gde ste te ljude videli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Žene su stajale odvojene ovde, pored ovog zida. Muškarci su bili poređani ovde i ovde, a onda ovo ovde područje je bilo puno ljudi. Izvinite, i iza ovde isto, iza ove zgrade.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da obeležite sa "C" ovo mesto, ovaj pravougaonik koji označava mesto gde su stajale žene?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I molim vas da sa slovom "D" obeležite ove linije koje označavaju muškarce koji su tu bili poređani?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I molim vas da slovom "E" obeležite dve lokacije gde ste videli druge ljude u ovim drugim grupama?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Izvinite, kojim slovom?

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Slovom "E".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** "E". U redu. Izvinite. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Takođe ste rekli da su muškarce smestili u hangare u "Veleprometu", 18. novembra kada ste vi bili tamo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I vi ste rekli da su pred ulazom u svaki hangar stajala po dva stražara.



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete slovom "F" da obeležite svaki hangar u kom ste videli muškarce 18. novembra?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** S desne strane te fotografije da li vidite još jedan hangar pri samom kraju ili se teško nazire?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Teško se to vidi. Teško je reći da li to jeste ili nije.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da ste razgovarali sa vašom babom u "Veleprometu". Da li se sećate gde ste s njom razgovarali, gde su nju držali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U ovoj zgradi ovde.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da tu zgradu obeležite slovom "G"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Kojim slovom?

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Slovom "G".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste razgovarali sa vašom babom u hangaru ili ispred?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ispred hangara, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste mogli da vidite koliko je bilo drugih ljudi u toj zgradi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ova zgrada ima dva nivoa. Podrumski nivo koji možete da vidite ispred, tu je bio jedan veliki ulaz, otprilike ovde, ukoliko se dobro sećam i onda ima prvi sprat ili gornji sprat gde se moglo videti puno ljudi. Nema nikakvih zidova, tako da je moglo da se vidi da su ljudi unutra.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A taj podrumski nivo, suterenski nivo koji ste obeležili sa dva crte, da li ste njima obeležili ulaz u taj suterren?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, mislim da bi se tu negde nalazio ulaz u suterren.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da to obeležite sa slovom "H"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Vi kažete da su muškarci bili postrojani. Da li znate da li su ih ispitivali tog dana?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da. Mislim da jesu. Ja sam čuo da su mnogo ljudi ispitivali tog dana. Odnosno, ja sam stekao utisak da su sve ispitivali, da nikog nisu pustili, a da ga pre toga nisu ispitali.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li znate ko ih je ispitivao?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko sam ja shvatio, ispitivao ih je gospodin Žigić.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li znate gde su ih ispitivali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Možemo li da pomerimo sliku malo u stranu?

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da se slika ne pomera, jer ćemo da izgubimo ove oznake.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu. Pa zgrada koja se jedva ovde vidi, ali tačno pored ove zgrade. Tu se nalazi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da to obeležite slovom "I"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kako znate da su tu ispitivali muškarce, u toj zgradi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** To sam čuo.

**TUŽILAC SMITH:** Časni Sude, molim vas da se ova fotografija usvoji kao dokazni predmet.

**SUDIJA PARKER:** Usvaja se.

**sekretar:** Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet broj 277.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gospodine, vi ste rekli da ste otišli u vukovarsku bolnicu 19. novembra. Rekli ste da ste otišli tamo da biste tražili roditelje od osobe "B". Da li je to tačno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta ste uradili kada ste stigli u vukovarsku bolnicu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa mi smo se začudili koliko smo ljudi videli na ulicama dok smo išli prema bolnici. Sve je bilo uništeno. Bilo je teško prepoznati grad. Ali kad smo stigli pred bolnicu, tamo je već bilo pripadnika Teritorijalne odbrane. Osoba "B" je pitala da li su videli da neki ljudi izlaze iz bolnice i pošto je tražio roditelje, rekao je da nije znao da li su mu roditelji živi ili ne. Dakle, sve mogućnosti su bile otvorene. I onda je neko rekao: "Ima mrtvih tela preko puta ulice. Ako hoćete, idite tamo i pogledajte. Tamo su dve kuće pune leševa". I onda smo mi prvo otišli tamo i pogledali svako telo, ali nismo videli nikog ko je podsećao na njegove roditelje.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da je bilo leševa preko puta ulice, da li je to ulica ispred bolnice ili iza bolnice?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** To je ulica ispred glavnog ulaza u bolnicu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da su tamo bile dve kuće pune leševa, gde su bili ti leševi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U prvoj kući koja je odmah preko puta glavnog ulaza u bolnicu bio je samo zid i dvorište unutra i u tom dvorištu su bila tela pokrivena belim



čaršafima. U drugoj kući koja je bila odmah pored i koja je pripadala, koliko sam ja shvatio, zgradi hrvatske policije, u dvorištu je sve bilo prepuno mrtvih tela.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** U ovoj prvoj kući u kojoj su leševi bili pokriveni belim čaršafima, koliko je bilo leševa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa rekao bih 20 do 30 leševa, uglavnom muškaraca.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta je sa drugom kućom? Koliko je otprilike bilo leševa u tom dvorištu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa bilo ih je čak i više, ali ti leševi nisu bili ničim pokriveni. Jednostavno su tamo bili stavljeni. Niko nije bio ničim pokriven, samo su ležali na zemlji.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li su to bili muškarci ili žene?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bili su i jedni i drugi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada ste pregledali leševe i kada ste shvatili da njegovi roditelji nisu među njima, roditelji osobe "B", šta ste onda uradili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Otišli smo pravo u bolnicu. Otišli smo pravo do glavnog ulaza, do glavne kapije. U tom trenutku osoba "B" je pokušavala da uđe u bolnicu i da tamo vidi, zato što smo znali da ima ljudi u bolnici i hteli smo da uđemo u bolnicu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da je pokušavao, kako je pokušavao?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Vojni policajci su stajali na kapiji, odnosno na glavnom ulazu u bolnicu i on je njih pitao da uđe u bolnicu i rečeno mu je da mora da odloži oružje ako hoće da uđe. On je to i uradio. Odložio je oružje, ali su se oni posle nekoliko sekundi predomislili i rekli: "Niko ne sme ni u bolnicu, ni u krug bolnice".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li se sećate u kakvim uniformama su bili ovi vojni policajci?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Neki od njih su bili u maskirnim uniformama, a neki su imali redovne JNA uniforme sa belim opasačima.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko je otprilike bilo vojnih policajaca na kapiji ispred bolnice?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa ne mogu tačno da vam kažem broj, ali između pet i 10. Bar toliko ih je bilo na kapiji.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da kad ste tek stigli u bolnicu da ste tamo videli neke ljude za koje ste mislili da su pripadnici Teritorijalne odbrane?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Otprilike koliko je ljudi iz Teritorijalne odbrane, po vašem mišljenju, bilo u bolnici?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ispred kapije... Znete kako, bilo je ljudi po ulicama, ali rekao bih barem 20 pripadnika.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da ih je bilo svuda po ulici. Gde su se nalazili u odnosu na glavni ulaz u bolnicu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Neki su bili tačno na glavnom ulazu, a neki su tek pristizali sa svih strana.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste vi videli, da li je vojna policija puštala nekog u bolnicu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne u tom trenutku.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A da li ste u dvorištu bolnice videli nekog ili nešto?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Video sam neka vozila koja su bila uništena, video sam nosila i vojnike.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kakvi su to bili vojnici? Kojoj formaciji su pripadali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Neki od njih su imali maskirne uniforme, a neki redovne uniforme JNA. Rekao bih da su bili pripadnici JNA.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A gde su se oni nalazili u odnosu na glavnu zgradu? Gde su bili u dvorištu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bili su na tom glavnom putu kada se prođe ulaz u bolnicu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li se tamo nalazio neko ko je izgledao kao komandant, kao glavni?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ja sam primetio jednog vrlo uočljivog gospodina. On je meni izgledao kao pravi oficir, oficir koji je tu komandant.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da je izgledao kao pravi oficir koji je tamo komandovao, šta pod tim podrazumevate?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa on se uočljivo razlikovao od ljudi oko njega. On je imao taj istinski izgled pravog oficira, nekoga kome biste se divili kao vojnom licu i odavao je utisak osobe koja je bila vojno lice. Ja znam kako izgledaju pravi oficiri.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kako je on izgledao?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa bio je jako visok, delovao je uverljivo. Imao je titovku. Imao je oficirsku torbu, onakvu kakvu nose samo oficiri, a ne obični vojnici.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kad kažete da je imao torbu kakvu obično nose samo oficiri, gde se nalazila ta tašna?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bila mu je preko ramena, dijagonalno.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A za šta se koristila ta torba?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko se ja sećam dok sam služio vojsku tu su se držale karte ili neki drugi dokumenti koje su oficiri obično imali.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li se sećate kakva mu je bila boja kose?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bila je tamna. Mislim da je bila tamna.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A koliko je bio visok?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bio je veoma visok.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li je bilo nešta tipično na njegovom licu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Primetio sam da ima brkove.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da je bio oficir JNA. Kako ste to ustanovili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako sam ja to shvatio tada, zato što nijedan od pripadnika Teritorijalne odbrane nije smeo da uđe u bolnicu. Na osnovu toga sam ja zaključio da je on bio oficir JNA. Ja sam ga posmatrao kako se on ponašao, kako se držao. On se držao kao pravi oficir i rekao bih da je bio oficir JNA.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da je on bio unutra. Šta je radio?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa razgovarao je sa nekim vojnicima. Ne bih mogao da kažem o čemu su razgovarali, samo sam video da su razgovarali.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste vi bili tu ispred bolnice, ispred ulaza koji su čuvali vojni policajci?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Rekao bih najviše pola sata. Ne više od toga. A onda smo se vratili.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I koliko dugo ste tamo mogli da vidite ovog oficira JNA?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Kratko. Možda svega par minuta. Samo nekoliko minuta.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Zašto ste otišli iz bolnice?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Nismo uspeli da uđemo da vidimo da li su njegovi roditelji tamo i onda smo odlučili da se vratimo kući.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A zašto osoba "B" nije htela da odloži oružje na ulazu da bi ušla u bolnicu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa on je prvo to hteo, a onda ga nisu pustili i nije bilo nikakvog smisla da se prepire s njima, jer nisu nikog puštali u bolnicu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim da se dokazni predmet broj 170 stavi na ekran, fotografija broj 3. Hvala. Gospodine, da li vidite sada fotografiju na ekranu i da li prepoznajete to šta se tu vidi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. To je "Medicinski centar Vukovar".



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li na toj fotografiji možete da obeležite mesto gde se nalazio glavni ulaz u bolnicu, ispred koga ste vi bili i koji su čuvali vojni policajci?  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodin. Mogu to da uradim.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da to označite slovom "A".  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Olovka ne radi. Izvinite, olovka ne radi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ako je sad neki tehnički problem vrtićemo se na to kasnije. Pošto ste otišli iz vukovarske bolnice, gde ste otišli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Išli smo nazad, prema centru Vukovara. Prešli smo preko mosta i onda smo videli autobus koji je bio prazan. Šofer nam je ponudio da nas poveze jedan deo puta prema kući i mi smo... onda smo mi uskočili u taj autobus i odvezli se jedan deo puta, a onda smo odlučili ponovo da odemo u "Velepromet" da potražimo njegove roditelje i da vidimo šta se događa, jer su još ljude dovodili sa svih strana tamo, pa smo se zapravo međusobno sporazumeli da odemo i vidimo šta se tamo događa.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada ste stigli u "Velepromet" šta se tamo događalo? Možda biste mogli da nam kažete u vezi sa onim šta se događalo dan ranije? Da li je bilo nešto drugačije i da li je prizor bio drugačiji nego prethodnog dana kada je tamo bilo puno ljudi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa glavna razlika koju sam tada uočio bila je da prvog dana kada smo došli teritorijalci nisu dozvoljavali ulaz sa oružjem, moralo je oružje da ostavi na kapiji. A sada je bilo drugačije. Ljudi su ulazili i izlazili bez nekakve kontrole. Samo su ulazili i izlazili. Još uvek je dolazilo puno ljudi i odlazilo puno ljudi autobusima i kamionima. Neke su dovodili peške. Ali situacija se nije dramatično promenila u vezi sa dolascima i odlascima ljudi u "Velepromet".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da je prethodnog dana vojna policija kontrolisala one koji ulaze i izlaze. Recite nam prvo, da li su oni i dalje bili tamo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da gospodine, vojna policija je stajala na glavnom ulazu, ali mislim da sada više nije bilo kontrole. Ljudi su samo ulazili i izlazili sa oružjem ili bez oružja. Nije više bilo nikakvih pitanja ako ste hteli da uđete ili izađete.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Prvog dana kada ste pošli u "Velepromet" rekli ste da su razdvajali ljude, odnosno muškarce od žena. Da li možete da nam kažete da li se to događalo i drugog dana?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Prizor je bio isti kao i dan ranije. Iste su se stvari događale.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kad ste došli tamo, šta ste vi radili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ostao sam kod glavnog ulaza. ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ... ušao sam i krenuo da tražim njegove roditelje. Stajao sam tamo kada mi je prišao jedan vojnik. On je ostavio oružje kod mene. Rekao mi je da odem i da stojim kod jedne prostorije koja je bila odmah pored glavnog ulaza gde su držali neke ljude. Taj glavni ulaz je bio otvoren. Tamo su me doveli, stao sam pred vrata i tamo je





bio još jedan stražar. Vrata su bila sve vreme otvorena. Ja sam pogledao unutra i nadao sam se da ću možda videti dedu koji je možda bio unutra, ali nisam video nikoga koga sam poznavao. I onda je on rekao da brzo zatvorim vrata ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ... zato što dolaze novinari i ja sam tako i uradio.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Hvala vam.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gospodine, kada govorite o osobi koja vas je izvela iz "Veleprometa", pokušajte da se setite da koristite pseudonim "osoba B".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Izvinjavam se.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Nema problema. Dakle, vama su došli i rekli da stažarite. Rekli ste da ste došli i pogledali unutra, jer ste hteli da vidite da li su vam baba i deda unutra. Kada ste pogledali unutra, šta ste videli u toj prostoriji ili zgradi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Unutra je bilo 15 do 20 ljudi. Sve su bili muškarci različite starosne dobi. Nije to bila neka konkretna grupa starijih ili mlađih ljudi. Bilo je tamo i mladih i starijih ljudi u toj istoj prostoriji.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste dugo tamo stražarili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa ne više od pet do 10 minuta.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta je radila osoba "B" dok ste bili u "Veleprometu"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mislim da je on razgovarao sa svojom ženom koja je tamo radila kao medicinska sestra, tako da je imala pristup svima koji su dovođeni u "Velepromet". Mislim da je on išao da proveriti da li su nešto saznali o njegovim roditeljima.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I da li je on u "Veleprometu" našao svoje roditelje?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Nije, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste vremena proveli u "Veleprometu" posle odlaska iz bolnice?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa rekao bih možda sat, možda duže od sata i onda smo se vratili kući svi zajedno.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A kada govorimo o vojnim grupama koje su možda bile u "Veleprometu", da li možete da nam kažete da li je bila neka druga vojna grupa osim one koju ste vi smatrali Teritorijalnom odbranom, odnosno pripadnicima Teritorijalne odbrane?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U tom trenutku u "Veleprometu" su bili ljudi koji su ulazili i koji su odlazili. Ljudi su bili u svim mogućim uniformama. Ljudi su čak nosili i delove hrvatskih vojnih uniformi bez oznaka. Ali ljudi su nosili svakakvu odeću, svakakve uniforme. Ja ne mogu tačno da kažem kojoj su vojsci oni u tom trenutku pripadali, ali ljudi su jednostavno dolazili i odlazili obučeni u svakaku odeću. Rekao bih uglavnom Teritorijalna odbrana.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I kada ste otišli iz "Veleprometa" gde ste otišli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Otišli smo kući, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Časni Sude, mislim da sada monitor radi i da elektronska olovka radi. Svedoče, molim vas da pogledate na ekranu fotografiju broj 3. To je dokazni predmet broj 170. Da li vidite fotografiju bolnice?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da. Vidim, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Olovka sada radi, pa vas molim da obeležite mesto gde ste videli pripadnike vojne policije kako stražare 19. novembra?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. *(svedok označava)* Evo ovde. To je glavni ulaz u bolnicu, odnosno glavna kapija, izvinite.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da je tamo bio jedan oficir JNA u maskirnoj uniformi koji je izgledao kao osoba koja tu komanduje. Gde je on bio kada ste ga videli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Evo ovde.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li biste obeležili to mesto slovom "B"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A mesto gde ste videli vojnu policiju molim vas obeležite slovom "A".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da ste u dvorištu bolnice videli neke vojnike, vojnike JNA. Gde su otprilike oni stajali u krugu bolnice i molim vas obeležite nam to mesto?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bilo je nekih ljudi koji su stajali ovde. Neki su stajali i ovde, koliko sam ja uspeo da vidim s mesta na kome sam se nalazio.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste i da je Teritorijalna odbrana bila izvan bolnice. Da li biste to obeležili na fotografiji, odnosno otprilike mesto gde su oni bili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Neki su stajali ovde. Gledali su unutra. Mi smo se nalazili... Evo ovde. *(svedok označava)* Dakle, ljudi su se uglavnom okupljali ispred glavne kapije.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Vi ste na ovoj fotografiji nacrtali tačkice.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da obeležite ta dva područja slovom "C".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Dobro. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I takođe vas molim da obeležite mesto gde ste videli vojnike u bolničkom krugu slovom "D"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. *(svedok označava)*



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dok ste bili tamo šta su radili ljudi za koje ste mislili da su iz Teritorijalne odbrane?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Neki su pokušali da uđu unutra kao osoba "B". Neki su bili jako nepristojni. Oni su hteli jednostavno da prodru u bolnicu. Govorili su da su u bolnici Hrvati i da hoće da uđu unutra, ali u tom trenutku nikome nije bilo dozvoljeno da uđe unutra. Većina njih je bila ljuta što ne mogu da uđu unutra, ali su stajali napolju i svašta su govorili. Pokazivali su na bolnicu i pokušavali da uđu unutra.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da su bili jako nepristojni, da li možete da budete malo konkretniji? Da li možete malo detaljnije da nam to opišete? Pretresno veće je naviklo na prilično sočne izraze ukoliko se oni pojave?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa da, izvinite što ću tako da kažem, ali govorili su "da će poubijati jebene ustaše", i govorili su "da su najgori ljudi u bolnici i da treba da ih puste unutra da urade što god hoće".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li je vojna policija reagovala nekako na taj njihov govor?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa bojim se da ne može mnogo da se uradi kada neko nešto govori, ali ih oni nisu pustili unutra. Nikome nije bilo dozvoljeno da uđe u bolnicu koliko sam ja uspeo da vidim.

**TUŽILAC SMITH:** Hvala. Sada bismo prešli na dokazni predmet broj 262... Oprostite, ja bih zatražio da se ovaj dokument usvoji u spis?

**SUDIJA PARKER:** Usvaja se.

**sekretar:** Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 278.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Hvala. Svedoče, da li vidite ovu fotografiju na ekranu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine, to je "Velepromet".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da ste posle bolnice otišli u "Velepromet" i da je od vas zatraženo da stražarite kod jedne sobe, odnosno dela zgrade u krugu "Veleprometa".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete da označite, recimo, krugom objekat koji ste trebali da obezbeđujete?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. *(svedok označava)* To bi bilo otprilike ovde, odmah blizu izlaza.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da ga označite slovom "A".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH:** Časni Sude, molim vas da se ovaj dokazni predmet usvoji.



**SUDIJA PARKER:** Usvaja se.

**sekretar:** Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 279.

**TUŽILAC SMITH:** Svedoče, rekli ste da ste pošto ste otišli u "Velepromet" 19. novembra, da ste se vratili kući. I pre nego što počnemo da razgovaramo o tome šta se dogodilo 20. novembra, ja bih vas pitao ko je boravio u toj kući preko noći između 19. i 20. novembra... Časni Sude, molio bih da pređemo na privatnu sednicu.

**SUDIJA PARKER:** Privatnu sednicu molim.

*(privatna sednica)*

**sekretar:** Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Zašto je osoba "B" otišla nazad u "Velepromet" te noći, 19. novembra?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** On je verovao u drugačije stvari nego što su verovali drugi ljudi. On je bio pomalo ekscentričan u nekim stvarima. Nije voleo nepravdu. I ako je video neke od svojih prijatelja, on bi učino sve da ih izvuče, da ih spasi. Ja sam ga toliko puta video... Davao je cigarete čak i ljudima koje nije poznavao ili je davao sve što je imao u džepovima kad smo, da tako kažem, hodali kroz "Velepromet". Nije trpeo nepravdu. Nije trpeo da se ljudi tuku. On je jednostavno bio drugačiji čovek, čovek vlastitih uverenja i on je čino ono šta je on mislio da je pravo u tom trenutku. On je spasio mene i te druge ljude.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A osoba "B" je po nacionalnosti Srbin, je l' tako?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A tih pet Hrvata, oni su proveli noć u njegovoj kući?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Dve noći su proveli s nama.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Sada bih razgovarao s vama o 20. novembru. Te noći je očigledno puno ljudi bilo u kući?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, kuća je bila puna. Spavali smo svuda po podu na koji smo stavili samo ćebad.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Recite sudijama šta ste radili 20. novembra u jutarnjim satima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tokom dana koje sam provodio tamo, obično smo se budili oko 6.00. Ja bih ostajao u kući, a ostali su odlazili po svojim vojnim poslovima. Pa i toga dana smo se probudili u 6.00 i to je postala određena rutina. Ne znam gde je otišla ili šta je radila osoba "B"? Vratio se nešto kasnije toga jutra. Ja ne mogu tačno da kažem



u koliko sati, ali možda, da kažemo, oko 9.00, 9.30, koliko se ja sećam. Dakle, to je bio početak toga dana. On je rekao da ako hoću mogu da pođem s njim kod jednog prijatelja na kafu i to smo i učinili. Pa smo onda seli u kola i odvezli se do kuće njegovog prijatelja, koja nije bila daleko od "Veleprometa". Ne znam tačno koliko smo tamo bili, ali seli smo i popili kafu i čuli smo kako neka žena vrišti ispred kuće. I koliko sam ja shvatio ono šta se pričalo i šta je rekao taj njegov prijatelj kod koga smo bili u kući, ta je žena tokom rata izgubila muža koji je poginuo, pa je čula da se Hrvati odvođe iz Vukovara i da ih neće krivično goniti i da neće da se dozvoli da odu. Ja ne znam šta je... Da li je ona osećala bol ili šta, ali se ona jednostavno nekontrolisano ponašala.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li vam je ona rekla kako je znala da će Hrvate da izvedu iz Vukovara?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, nije ništa u tom smislu rekla. To je jako mali grad, naročito ovaj deo gde smo mi bili, a ostatak grada nije bio uopšte naseljen, tako da su se vesti brzo širile ako bi se nešto desilo i pretpostavljam da je ona to tako saznala.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Mislím da u transkriptu postoji greška. Šta ste rekli "nije bio naseljen"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Drugi deo grada je zapravo bio takoreći nenaseljen, jer je bio uništen.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dakle, u delu grada gde ste vi živeli, na Petrovoj Gori, da li je tamo bilo ljudi ili nije?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da. Da, gospodine. Bilo je. Ali u ostatku grada, prema centru Vukovara nije bilo nikoga. Bilo je prazno.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li je taj deo bio uništen, razrušen, kako ste vi ovde rekli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada je ta žena rekla vama i osobi "B" da Hrvate odvođe iz grada, šta ste vi uradili? Šta ste uradili vi i osoba "B"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa on je rekao: "Hajde da vidimo šta se događa". Seli smo u kola i odvezli smo se direktno u "Velepromet". U tom trenutku to je bilo jedino mesto gde su odvodili ljude, tako da ako ste hteli nekog da nađete, tamo je trebalo da ga tražite. Kako smo mi shvatili, tamo su dovodili ljude, bolnica još uvek nije bila evakuisana, tako da smo mi mislili da ove ljude vode iz bolnice u "Velepromet".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta je planirala osoba "B" kada je pošla u "Velepromet"? Šta ste vi planirali da uradite?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mi nismo znali ko je bio u bolnici. Mislili smo da su tamo možda njegovi roditelji, neko koga je on tražio i on je hteo da vidi koga su to dovodili tamo. I onda smo otišli u "Velepromet" da vidimo koga tamo ima. Ali kada smo stigli tamo, nije bilo nikoga. Ostali smo kratko vreme i onda je on čuo neke glasine da ljude vode u kasarnu.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste ušli u krug "Veleprometa"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne tog dana, ne tada.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Mislim da ste rekli da nije bilo nikoga u "Veleprometu". Da li ste vi to videli ili vam je to rečeno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Nikoga nisu dovodili tamo u tom trenutku, ali je u krugu bilo ljudi. Mi smo mogli kroz kapiju da vidimo, jer to nije bila zatvorena kapija, nego je moglo kroz nju da se vidi i videli smo da je tamo bilo ljudi. Ali nikoga u tom trenutku nisu dovodili. Nikog novog.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A što se tiče mase ljudi koju ste videli u "Veleprometu" prethodnog dana i dan pre toga, u odnosu na to koliko je bilo ljudi u tom trenutku? Da li možete da napravite poređenje?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Broj se smanjio. Ja nisam video toliko ljudi unutra. Bilo je ljudi, bilo je vojnika, bilo je teritorijalaca, ali nije bilo onoliko ljudi kao prethodnog dana.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta je sa kapijom "Veleprometa", da li su i tamo bili stražari?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine, isti prizor vojna policija na kapiji.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I gde ste onda otišli iz "Veleprometa"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** On je saznao da ljude vode u kasarnu i mi smo onda opet seli u kola i odvezli se u kasarnu. Nismo ušli zato što smo s puta mogli da vidimo da tamo nije bilo nikoga, da je to bilo takoreći napušteno mesto. Toliko smo mogli da vidimo sa glavnog puta.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A koja je to bila kasarna i koliko je otprilike bila udaljena od "Veleprometa"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa rekao bih peške možda pet minuta, možda čak i manje. Dakle, nekoliko minuta da tamo dođemo kolima. To je na glavnom putu gde je i "Velepromet".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A koja je to bila kasarna?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** JNA.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste kada ste tamo stigli da nije bilo nikoga. Da li je to tačno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste pogledali unutra u kasarnu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, samo smo gledali s puta i nismo ništa videli. Obično kada su se dovodili ljudi, videli bi se kamioni ili autobusi, ali tamo nije bilo ničega.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste ranije videli da nekoga dovode u kasarnu kamionima ili autobusima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne. Nisam.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste onda ostali ispred kasarne i šta ste onda uradili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa mi smo se samo zaustavili na tom glavnom putu, pogledali smo i onda smo otišli kući.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I koliko ste ostali kod kuće pre nego što ste krenuli dalje?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa ne dugo. Vratili smo se nedugo posle toga, vratili smo se prema kasarni, prema tom glavnom putu koji vodi do "Veleprometa" i do kasarne, ali prvo smo otišli u kasarnu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A zašto ste se vratili natrag u kasarnu ubrzo posle toga?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko je on shvatio, ljude su dovodili u kasarnu i zato smo se tu zaustavili. I drugi put kada smo stigli tamo, zatekli smo jednu kompletno drugačiju scenu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Opišite nam, molim vas, šta ste videli kada ste po drugi put otišli u kasarnu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U tom trenutku hteli smo da uđemo kolima, ali tamo je bila neka barikada ispred glavnog ulaza ili na tom glavnom putu. Tamo su stajali ljudi koji nam nisu dozvoljavali da uđemo kolima, nego su nam rekli da se parkiramo na glavnom putu. Mi smo to uradili, izašli iz kola, ušli u kasarnu, dozvolili su nam da uđemo bez nekih problema. Kada smo ušli u kasarnu videli smo autobuse parkirane u polukrug u krugu kasarne. Bilo je nekoliko vojnih vozila. Primetio sam i jedan tenk i uglavnom vojnike JNA, vojnu policiju. Bilo je i teritorijalaca.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da su to uglavnom bili vojni policajci, u kakvim su uniformama oni bili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Neki su imali maskirne uniforme, neki redovne sivo-maslinaste vojničke uniforme, ali sa belim opasačima.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta su tamo radili ti vojni policajci kada ste vi stigli tamo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko se ja sećam, gledajući te autobuse, dva vojna policajca, vojnika bila su u autobusu, a dva izvan autobusa, na svakom ulazu u autobus, stražareći tamo. To se odnosilo na svaki autobus?

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I koliko je bilo autobusa u krugu kasarne?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ako se ja dobro sećam, pet do šest.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li se sećate gde su i kako bili parkirani ti autobusi?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa oni su bili parkirani u nekom polukrugu, jedan za drugim u krugu kasarne. Ličilo je na polukrug.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da su tamo bila i dva vojna vozila kad ste vi stigli tamo. Koja je to bila vrsta vozila?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Jedan od tih parkiranih je bio tenk, bar koliko se ja sećam, a jedan je bio lako oklopno vozilo.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta ste vi uradili kada ste tamo stigli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Nismo znali šta smemo, a videli smo da su tamo teritorijalci šetali oko autobusa i onda smo i mi to počeli da radimo, da vidimo da li poznajemo nekoga u autobusima. Osoba "B" je tražila svoje roditelje misleći da su možda u autobusima. Nismo videli nikoga koga bismo prepoznali, ili bar ja nisam znao nikoga. Većina tih ljudi je bila u zavojima. Neki su bili i teško ranjeni. Bilo je teško prepoznati bilo koga kroz prozor autobusa. Većina ih je imala i spuštene glave. Gledali su dole tako da nismo mogli nikoga da prepoznamo.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta ste vi planirali kada ste se tako šetali među autobusima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Samo smo hteli da vidimo da li nekog prepoznajemo. Kao što sam rekao, on je tražio svoje roditelje da vidi da li su tamo.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da su teritorijalci bili tamo u kasarni. Takođe ste rekli da je i vojna policija bila u kasarni. Da li se činilo da neko tamo komanduje, da je neko glavni u kasarni?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** To nije bilo jasno. Nije bilo jasno ko je komandant. Vojna policija je definitivno bila zadužena za kontrolu, odnosno držala je situaciju pod kontrolom u autobusima i ljudima koji su bili u autobusima.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da je tamo bilo i vojnika. Da li ste videli neke oficire u kasarni?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine, video sam bar jednog ili više od jednog.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete da opišete tog oficira?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Taj oficir koga se ja konkretno sećam je bio isti onaj koji je bio u bolnici, a za druge nisam siguran. Nisam dobro zapazio.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A kad kažete "isti oficir koji je bio u bolnici", da bi bilo sasvim jasno, da li možete, molim vas, ukratko da ga opišete?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Veoma visok čovek, u maskirnoj uniformi sa titovkom, kamuflažnom titovkom, jako markantna osoba. Ostavio je na mene jak utisak kao oficir. Delovao je kao pravi oficir. Takav je utisak odavao.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da se vratimo na trenutak u bolnicu. Rekli ste da ste videli tog oficira u bolnici. Da li je bilo nekih drugih oficira u dvorištu bolnice?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne sećam se toga. Ne mogu da se seti. Ne.





**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I šta je radio taj oficir?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Kad smo stigli oni su razgovarali. Oni su bili u krugu. Formirali su kao neki krug. I koliko sam mogao da primetim, tamo su razgovarali međusobno. Nismo obraćali pažnju na to šta su radili.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da je tamo bio bar jedan oficir i opisali ste ga, recite nam s kim je razgovarao ili ko je tamo vodio razgovor?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ja mislim da su oni bili oficiri JNA. Ja to mislim i razlog što to kažem je to što sam primetio da imaju oznake čina, ali ne mogu sada da se setim kog čina. Kao što sam rekao, nisam obraćao pažnju. On je bio jedini koji je bio uočljiv, koji je ostavio utisak na mene i ja sam mu se divio. Divio sam se njegovom držanju.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta podrazumevate pod tim "kako se on držao"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa on je izgledao... Odavao je utisak pravog oficira, pravog oficira JNA. Kad pogledate takvu osobu, automatski njegovo držanje izaziva poštovanje kod vas.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko je bilo ljudi u toj grupi sa tim oficiriom?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mislite koliko je bilo oficira?

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa rekao bih, ako se dobro sećam, bar trojica.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A koliko su oni bili udaljeni od autobusa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa ne baš puno. Autobusi su bili parkirani u polukrug i kao što rekoh, oni su bili tamo formirali kao jedan krug u kome su stajali. Dakle, u metrima to bi bilo... pa ne znam, 15 metara od autobusa.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Tog dana dok ste vi bili u kasarni, da li ste primetili nekog drugog od vlasti da dolazi u kasarnu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ubrzo pošto smo mi stigli, odmah posle nas, video sam Miroljuba Vujanovića kako stiže sa Stankom... Izvinjavam se. Miroljuba Vujanovića sa Stankom Vujanovićem. Izašli su iz kola i otišli su pravo kod ovih oficira i to je bilo prilično karaktristično, jer su izgledali jako ljutito, besno i izbila je velika rasprava čim su stigli. Išli su gore, dole, odnosno prepirali su se sa oficirima JNA.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ko je bio Miroljub, a ko je bio Stanko?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko sam ja shvatio u tom trenutku, Miroljub je bio na čelu Teritorijalne odbrane Vukovara, a Stanko je bio lider četnika u Vukovaru.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste mogli da čujete zašto su oni bili besni ili oko čega su se prepirali?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine, ali je bilo vrlo očigledno da su se oni žestoko raspravljali. Mi nismo obraćali pažnju na to šta su oni radili, ali ja sam to primetio da se oni raspravljaju. Nisam mogao da čujem reči. Ne.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I otprilike koliko je trajala ta rasprava?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa rekao bih prilično. Oni su delovali stvarno ljutito, i jedna i druga strana. Mahali su... Koliko se ja sećam, Miroljub je mahao oružjem, gestikulirao rukama. Videlo se da je jako ljut i razgovarao je sa ovih oficirima JNA. A o čemu? Ne znam. Nisam siguran, ne.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da ste gledali po autobusima da vidite da li nekog poznajete. Šta je sa osobom "B"? Šta je on radio?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** On je bio sa mnom. Mi smo se polako kretali, s jedne strane autobusa ka drugoj, kako bismo gledali u autobuse i s jedne i s druge strane. Tako sam i primetio da su stražari stajali na svakom ulazu u autobuse, ova vojna policija.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste videli nekoga koga ste vi poznavali u autobusima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine, moj profesor je bio u autobusu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Sad ću tu da vas prekinem. Časni Sude, možemo li da pređemo na trenutak na privatnu sednicu.

**SUDIJA PARKER:** Molim privatnu sednicu.

*(privatna sednica)*

**sekretar:** Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada ste videli svog profesora u autobusu, nemojte da spominjete njegovo ime, molim vas da li možete da nam kažete šta se onda dogodilo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Ja samo pokušao s njim da razgovaram kroz prozor autobusa. On je delovao jako uplašeno da bi uopšte sa mnom razgovarao, pa sam rekao da ću da tražim od jednog od oficira koji su tamo bili da mi dozvole da uđem u autobus da s njim razgovaram, šta sam i učinio. Ja sam otišao do oficira i nisam tada pitao ništa ni Miroljuba ni Stanka, nego oficire JNA koji su bili tamo. Dakle, nikog konkretno, nego sam pitao da li mogu da uđem u autobus da razgovaram sa svojim profesorom. Mislim da li zbog rasprave ili ne znam čega, rekli su samo: "Videćemo", i samo su mahnuli rukom, pa sam ja otišao od njih pravo u autobus. Došao sam do ulaza u autobus. Tamo je stajao stražar koji je stražario kod ulaza u autobus i ja sam pitao da li mogu da uđem u autobus a on je rekao: "Ne, ne možeš. Niko ne može da uđe u autobuse". Ja sam rekao: "Oficiri su mi dozvolili da uđem". A on je rekao: "Dobro, onda ću da te pustim". Onda je on otvorio vrata. Bio je još jedan, ne znam da li je iz Teritorijalne odbrane ili rezervista ili neko drugi i pitao me: "Gde ćeš?". Rekao sam: "Idem da



razgovaram sa svojim profesorom koji je u autobusu". Onda je on rekao: "Pa dobro, da li ti je nekada dao lošu ocenu kad si išao u školu, jer ako jeste, ja ću ga zaklati odmah tu pred tobom". Ja sam se onda stvarno uplašio, jer sam mislio da sam ga doveo u veću opasnost nego što je bio samim tim što sam bio u autobusu tada. Ovaj stražar koji je bio u autobusu, uspeo je da ga otera, odnosno nije ga pustio da uđe u autobus, a ja sam uspeo da uđem i da razgovaram sa njim. I onda sam shvatio da mu je i žena tamo odmah pored njega. Ja sam rekao da ću pokušati sve što mogu da mu pomognem da se iskrca iz tog autobusa. Kada smo završili razgovor, ja sam izašao iz autobusa, vratio sam se do onih oficira i pitao da li je moguće da se ta osoba pusti iz autobusa. Njih nije baš zanimalo to što sam ja govorio, pa sam tražio od osobe "B" da razgovara s nekim iz Teritorijalne odbrane da li oni mogu da pomognu. On je s njima razgovarao, ali nije bilo nikakvog odgovora, nikakve reakcije. Koliko sam ja shvatio odgovor, niko nije mogao više da se iskrca iz autobusa.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste puta prišli oficirima JNA da biste izvukli profesora iz autobusa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Dva puta. Jednom tražeći dozvolu da uđem u autobus i drugi put kada sam pitao da li je moguće nešto da se učini da se on i njegova supruga puste iz autobusa.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Vi ste opisali visokog oficira JNA koga ste videli kod bolnice u Vukovaru i kasnije u kasarni. Gde je on bio u odnosu na ove oficire kojima ste vi prišli da zamolite da se pusti profesor iz autobusa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** On je takođe bio s njima.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste bili udaljeni od tog visokog oficira kada ste s njim razgovarali ta dva puta?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa praktično oči u oči s njim.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste vi uopšte videli da se neki ljudi iskrcavaju iz autobusa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine, jesam. Kada se ta rasprava završila ili kada smo mi mislili da se završila između teritorijalaca i oficira, oni su svi ušli u zgradu koja je bila praktično iza autobusa, tako da su oni nestali sa lica mesta u tom trenutku. Onda sam primetio da je tamo bio jedan kombi koji je ušao u krug kasarne u kom je bilo par vojnika, ne sećam se tačno koliko je vojnika tamo bilo, ali svi su iskočili iz tog kombija i čuo sam od teritorijalaca koji su tamo stajali da traže braću Došen. Oni su došli iz Negoslavaca, a to je selo odmah blizu Vukovara.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da su došli iz Negoslavaca da li mislite na vojnike ili na braću Došen?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mislim na ljude koji su došli tim kombijem.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete da nam opišete kakvu su odeću imali ti vojnici?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko se ja sećam imali su delove svakakvih uniformi.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste vi poznavali braću Došen pre nego što ste čuli njihova imena?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine, poznavao sam jednog od njih. On je živeo nedaleko od mesta gde sam ja živeo.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kako se on zvao?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tadija.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li su braća Došen bila u autobusima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U tom trenutku nisam znao, ali jesu, bili su.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada ste otkrili da su u autobusima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Kada su počeli da ih izvode iz autobusa.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete da nam objasnite kako je to učinjeno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Negde oko pet, šest vojnika je ušlo u autobus. To je bio prvi autobus u redu. Ušli su kroz prednja vrata autobusa. Vojna policija i stražari jesu bili u autobusu, ali niko ništa nije učinio. Oni su izvedeni iz autobusa jedan, pa drugi. Oni su ih zapravo izbacili iz autobusa. Oni nisu izašli iz autobusa. Oni su ih jednostavno bacili kroz vrata napolje. Oni su pali na zemlju kod zadnjeg desnog točka. Tukli su ih na smrt tada. Scena je bila užasna koliko su ih tukli. Mislio sam da su bili mrtvi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko je braće Došen izvedeno iz prvog autobusa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Dvojica.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete da je prizor bio užasan, da li možete ukratko da nam opišete koliko je ljudi učestvovalo u tom batinanju, ko su oni bili i kako su to radili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa bili su neki vojnici koji su došli onim kombijem, kao i neki pripadnici Teritorijalne odbrane. Rekao bih najmanje 10 do 15 ljudi ih je tuklo istovremeno.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kako su ih tukli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Sa svim što su imali, puškama, metalnim cevima, nogama, rukama, šakama. Bilo je strašno. Taj prizor ne može da se opiše. Užas koji sam video ne može da se opiše.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko dugo je trajalo batinanje ove dvojice?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa rekao bih nekoliko minuta svakako, jer kada sam ih pogledao, mislio sam da su mrtvi, da su obojica mrtvi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada su tu dvojicu braće Došen tukli, gde su bili oni oficiri JNA o kojima ste govorili, kao i Miroljub i Stanko? Rekli ste da su oni bili otišli.



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, mislim da su bili u zgradi. Ne znam šta su tamo radili, ali nisu bili prisutni na licu mesta.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada su ti vojnici iz kombija došli da traže braću Došen, da li su oni s nekim razgovarali pokušavajući da ih nađu ili su otprilike znali gde treba da idu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko sam ja video s mesta na kom sam stajao, oni nisu ni sa kim razgovarali, a to nije bilo daleko od autobusa. Oni su jednostavno uleteli u autobus i izveli ih.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da su bila trojica braće Došen?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A gde je bio treći brat Došen?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko sam ja video, oni su pošli i po njega. On je bio teško ranjen i ležao je na nosilima u jednom vojnom vozilu, vojnom kamionu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gde je bio parkiran taj kamion u odnosu na autobus?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bio je ispod, kako bih opisao, ispod nekakve otvorene garaže za parkiranje, ispod krova te nastrešnice.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li je još neko bio u tom kamionu osim tog trećeg brata Došen?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bilo je još ranjenika koliko sam ja uspeo da vidim. Svi su bili u zavojima ili su barem izgledali kao da su svi ranjenici.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Možete li da nam kažete koliko je ranjenika bilo u kamionu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa teško je reći. S mesta gde sam ja stajao video sam, ne znam, šest ili sedam ljudi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Recite nam ukratko kakav je to tip kamiona bio?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Vojni kamion.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li su oni kasnije izvukli tog trećeg brata Došen iz kamiona?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, izbacili su ga iz kamion i odveli ga, ali ga tada nisu tukli. Nisam video da ga neko tuče.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li je neko od braće Došen bio onesposobljen pre batinanja?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mislite da li je imao lisice ili nešto tako?

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ili je izgledao bolesno ili ranjeno?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, koliko se ja sećam. Nisam siguran za ovu dvojicu koja su bila u autobusu, ali ovaj koji je bio na nosilima, on je izgledao da je bio ranjen, koliko se ja sećam.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A ovaj što je bio na nosilima da li je on bio na nosilima ili u kamionu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U kamionu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gde su njega odveli, toga koji je bio na nosilima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Svu trojicu su ukrkali u kombi i onda su nestali s tog mesta?

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kakav je to bio kombi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Civilni. Ja se ne sećam kakve je bio boje, ali znam da je bilo civilno vozilo.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste uspeli da saznate gde je otišao taj kombi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko smo čuli priče posle toga, odveli su ih u Negoslavce. Da li je to istina ili nije, nisam siguran.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ti vojnici koji su bili izašli iz kombija, vi ste rekli da su oni kazali da su iz Negoslavaca. Da li znate da li su oni bili redovni pripadnici sastava JNA, Teritorijalne odbrane, da li su bili četnici, kako ste rekli ili neka druga grupa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa ja ne znam gde bih ih smestio. Ako su bili iz Negoslavaca, ja bih rekao da su se obično meštani nazivali pripadnicima Teritorijalne odbrane. Ja bih rekao da su bili iz Teritorijalne odbrane, ali nisam 100 posto siguran.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kažete da ste videli kako trojicu braće, jednog iz kamiona i dvojicu iz autobusa, odvođe. Da li ste još nekog videli da ga izvode iz autobusa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, još jednu osobu su izveli iz autobusa u kasarni.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete da nam kažete ko je bila ta osoba i kako su je izveli iz autobusa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Znao sam mu samo nadimak. Zvali su ga Faca. Znao sam i njegovog brata Iku. On je, po svemu sudeći, bio pripadnik četničke organizacije tamo, odnosno taj Ika je bio pripadnik četničke organizacije. On ga je izvukao iz autobusa. Nije čovek dobio batne ni ništa, nego ga je čovek jednostavno izveo iz autobusa i odveo ga tamo negde u kasarni.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Pomenuli ste da su oficiri JNA, uključujući i onog visokog koji je bio kod vukovarske bolnice, kao i Stanko i Miroljub, otišli, da su ušli u nekakvu zgradu u krugu kasarne JNA. Da li ste videli nekoga od tih ljudi kasnije, pre nego što ste napustili kasarnu?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Primetio sam kako Miroljub i Stanko izlaze iz zgrade i kako idu prema nama, prema autobusima. Tada su se upalili motori na svim autobusima. Ali nisam video nijednog oficira JNA da dolazi prema autobusima.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gde su oni krenuli, Miroljub i Stanko kada su se autobusi upalili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ušli su u svoj auto, onaj kojim su došli.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li znate kakav su auto vozili? Da li je to bilo civilno vozilo, vojno vozilo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa rekao bih da je to bilo civilno vozilo.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da su se motori na autobusima upalili. Da li su negde otišli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne odmah. Kada su se upalili motori, autobusi dakle nisu odmah otišli. Prošlo je, rekao bih, par minuta dok se nisu pojavila dva vojna džipa koja su izvela taj konvoj iz kasarne. Dakle, oni su se prvo parkirali, odnosno stali ispred tih autobusa i onda je konvoj počeo da odlazi iz kasarne.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada su došli ti vojni džipovi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Posle kratkog vremena od kada sam video Miroljuba i Stanka kako dolaze prema autobusima.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete malo detaljnije da opišete kakvi su to vojni džipovi bili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ako se dobro sećam, to su bili oni koji se obično nazivaju *Campagnolama*, ali mi ih obično zovemo džipovima. Vojna vozila.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li su imali metalni ili platneni krov?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne sećam se tačno. Bilo je vozila koja su imala metalni krov, bilo je vozila koja su imala platneni krov. Ne znam tačno.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li vi znate ko je bio u tim "kampanjolama"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa bili su vojnici, ali nisam stvarno siguran kakvi, koji vojnici, čiji.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li su onda autobusi otišli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine, čitav konvoj je otišao iz kruga kasarne.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da su "kampanjole" bile u konvoju sa autobusima. Da li je bilo još koje vozilo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bio je kamion. Kamion sa onim ranjenicima koje sam opisao. Dakle, čitav taj konvoj je otišao i skrenuo levo ka "Veleprometu".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta se dogodilo sa vojnom policijom o kojoj ste malopre govorili i koja je stražarila u autobusima?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Oni su i dalje bili u autobusima. Nikoga u autobusima nije bilo osim njih. Oni su i dalje bili u autobusima.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta je bilo sa ljudima iz Teritorijalne odbrane koji su došli u kasarnu JNA? Šta su oni uradili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Puno ljudi je počelo da trči prema svojim kolima i pratili su konvoj, krenuli su u onom istom pravcu u kom je krenuo konvoj.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A u kom pravcu je pošao konvoj? Prema gradu ili dalje od grada?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Konvoj je odlazio od grada prema "Veleprometu", šta znači izvan grada.

**TUŽILAC SMITH:** Časni Sude, mislim da bi sada bio dobar trenutak za pauzu.

**SUDIJA PARKER:** Hvala. Pošto moramo da redigujemo neke delove zapisnika, trebaće nam pola sata pauze, pa nastavljamo u 11.00.

*(pauza)*

**SUDIJA PARKER:** Gospodine Smith, izvolite.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Hvala časni Sude. Gospodine, hteo bih da pojasnim jednu zabunu koja se pojavila u zapisniku, strana 42, redovi od 5 do 8. Vi ste rekli kada su autobusi upalili motore i krenuli da je vojna policija ostala u autobusima. Da li je to tačno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A onda ste ranije rekli da je bilo i teritorijalaca u kasarni JNA. Da li je to tačno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta su oni uradili kad su autobusi upalili motore i krenuli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Većina ljudi, koliko sam ja mogao da primetim, uputili su se prema svojim kolima ili drugim transportima i krenuli u onom pravcu u kom je krenuo konvoj.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ovaj tempo kojim sada govorite je dobar, sve može da se zabeleži, pa vas molim da zadržite taj tempo.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Daću sve od sebe, gospodine. Hvala vam.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta ste vi i osoba "B" uradili?





**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mi smo sačekali dok konvoj nije otišao iz kruga kasarne. Osoba "B" je saznala gde ide konvojom, koje je krajnje odredište. I onda smo mi pošli prema našim kolima i krenuli prema "Veleprometu". Mi smo se kratko zaustavili u "Veleprometu", a onda nastavili u pravcu u kom smo mislili da se kreće konvoj.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta ste mislili, gde ide konvoj?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Kako smo mi shvatili, kako sam ja shvatio u tom trenutku, konvoj se kretao prema Ovčari.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kako ste to saznali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Saznali smo za to u kasarni.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Od koga ste to saznali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Od teritorijalaca. Oni su rekli kuda se kreće konvoj.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A zašto ste vi i osoba "B" krenili prema Ovčari?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Osoba koju sam ja prepoznao je i dalje bila tamo. A osoba "B" je prepoznala nekoliko ljudi koje je htela da izvadi odatle. I koliko smo mi shvatili, to je bilo još jedno sabirno mesto za ljude. Ljudi su i dalje izlazili iz podruma i dovođili su ih. Prema tome, mi smo mislili da je to još samo jedan sabirni centar kao "Velepromet".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Zašto ste vi i osoba "B" osećali tu potrebu da izvedete ljude iz autobusa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa ne znam. Pretpostavljam da mi se činilo ispravnim da pomognem ljudima u tom trenutku. Ne znam kako to da opišem. Tako nam se činilo da treba da se postupi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li vas je brinulo to šta može tim ljudima u autobusima da se desi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, mi u tom trenutku nismo ništa znali. Nismo znali šta će da se desi. Za nas je to bio samo još jedan konvoj ljudi kao i onaj u "Veleprometu", kao što su ljude dovođili u "Velepromet". Dakle, samo još jedna grupa ljudi je izlazila iz "Veleprometa" i bila odvođena iz Vukovara.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Hvala. Molim da se dokazni predmet broj 256 ptikaže na ekranu, fotografija broj 13. Imam "poluprivatnu ili privatnu sednicu" na mom ekranu. Nisam siguran šta... Da. Evo sad vidimo. Hvala. Gospodine, da li vidite fotografiju na ekranu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Vidim.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gde su bili parkirani autobusi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U polukrugu pored ovih zgrada.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da uzmete crvenu olovku i da povučete crtu tamo gde su bili parkirani autobusi.



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu. *(svedok označava)* Jedan autobus je bio ovde, drugi je bio tu. Možda nisu bili baš ovako veliki, ali ovako.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I molim vas da slovom "A" označite to područje

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da su dvojicu braće Došen izveli iz autobusa. Molim vas da taj autobus označite broje "1".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da je treći brat Došen bio iznešen iz kamiona koji je bio parkiran pod nekom nadstrešnicom. Stavite broj 2 tamo gde je bio parkiran taj kamion.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Evo ovde. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste kada ste tamo došli da ste zatekli visokog oficira JNA koga ste videli u vukovarskoj bolnici kako je razgovarao sa drugim oficirima, a onda sa Miroljubom i sa Stankom. Gde se nalazila ta grupa?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Evo ovde. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Vi ste tu stavili tačku. Molim vas da tu stavite slovo "C".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Takođe ste spomenuli oficire i Miroljuba i Stanka kako su otišli i krenuli prema nekim drugim prostorijama u krugu kasarne. Stavite strelicu koja pokazuje pravac kuda su se oni udaljila sa mesta gde su se na početku raspravljali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu, gospodine. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH:** Hvala. Časni Sude, molim vas da se ovaj dokument usvoji.

**SUDIJA PARKER:** Usvaja se.

**sekretar:** Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 280.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gospodine, rekli ste da kad ste otišli iz kasarne zaustavili u "Veleprometu"? Koji je bio razlog?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Kako mi je rekla osoba "B", htela je da razgovara sa svojom suprugom na kratko ili šta god je bio razlog. Dakle, tamo smo se vrlo kratko zadržali. Tako sam ja razumeo.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste vi izašli iz kola?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, nisam.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li je auto bio parkiran u "Veleprometu" ili na putu ispred?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Na putu ispred.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste nekada pre toga bili na Ovčari?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mislim da sam prošao pored ranije, ali nisam nikad zalazio ni u jednu od zgrada.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kad ste čuli da se ljudi iz autobusa odvođe na Ovčaru, šta ste smatrali da je Ovčara, kakava je to bila lokacija?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Znao sam da je to bila neko poljoprivredno dobro. Toliko sam znao. Znao sam da se tamo gajila stoka.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kad ste stigli na Ovčaru gde ste se parkirali, šta ste videli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Parkirali smo se na glavnom putu i stigli smo odmah kratko iza konvoja. Parkirali smo se na glavnom putu. Primetili smo ljude kako ih izvode jednog po jednog iz autobusa. Tamo su bila bar dva autobusa u tom trenutku. Onda su napravili dva reda i ti ljudi su morali da prođu između dva reda vojnika ili ljudi koji su bili poređani u tim redovima. Izvodili su ih jednog po jednog polako, sa prtljagom, i čim bi izašli iz autobusa, uzeli bi im prtljag i bacili ga u stranu i onda bi počeli da ih tuku, a nisu im dozvoljavali da protrče kroz taj kordon, već su morali da se kreću polako dok su ih oni tukli. To je to šta sam video.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A gde su se autobusi parkirali? Gde je to bilo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** To su bili kao neki hangari. Kao hangar sličan onom koji smo videli na drugim fotografijama. Neka vrsta hangara.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da su tu bila dva reda vojnika. Da li znate ko su bili ti vojnici?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Na osnovu moga zapažanja, tamo gde sam ja stajao, rekao bih da su to bili teritorijalici. To je ono šta sam primetio.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** U kakvim su uniformama bili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U raznim. Neki su imali JNA uniforme. Neki su imali šinjele. Bili su tu razni delovi odeće.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gde su bila ta dva reda u odnosu na hangar?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ta dva reda su bila između autobusa, izlaza autobusa ulaza u hangar. Dakle, to je bila kratka razdaljina između autobusa i hangara koja je bila zgrađena vojnicima.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I koliko je otprilike bilo vojnika u ova dva reda?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa ja mogu da dam samo jednu grubu procenu, 15 do 20 ljudi. Možda i više. Nisam siguran. Bilo je i ljudi koji su stajali sa strane, tako da ne mogu da vam dam tačan broj.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Vi ste rekli da su tamo bila bar dva autobusa. Da li su se autobusi iskrcavali u isto vreme ili odvojeno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Odvojeno. Kao što sam rekao, ljude su izvodili jednog po jednog. Ja nisam primetio da se izvodi grupa istovremeno, već su silazili jedan po jedan.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko je ljudi bilo u ova dva autobusa, u svakom pojedinačno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa oba autobusa su bila prilično puna. Bar sam ja tako mogao da vidim gledajući spolja. Onaj u koji sam ja ušao u kasarni, kada sam razgovarao sa onom osobom koju sam prepoznao, taj autobus, bar koliko sam ja mogao da primetim, bio je pun. Svako sedište je bilo zauzeto. Ne znam koliko je bilo sedišta u autobusu, ali rekao bih da je bilo 40 do 50 ljudi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da dok su ove ljude izvodili, tukli su ih polako. Da li su sve tukli? Ili samo nekoliko? Kažite nam koliko?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Svakog su tukli. Bar koliko sam ja mogao da primetim, svako ko je izašao iz autobusa bio je tučen. I kao što sam rekao, nisu ih tukli sporo, već su im rekli da ne smeju da trče. Onda su oni morali da hodaju polako dok su ih tukli.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A kako su ih tukli? Da li su koristili neke predmete ili su ih tukli rukama i nogama?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tukli su ih svim čime su mogli. Neki su imali puške, neki su imali neke cevi ili neke štapove. Ljudi koji su izlazili iz autobusa sa štakama, njima su oduzimali te štake i tukli ih sa štakama. Neki bi pali na pod. Pokušavali su tu po zemlji da puze i tukli su ih sa svih strana. Šutirali cipelama, čizmama, čim god bi stigli.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I koliko dugo je svaka osoba bila tučena?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa razdaljina nije velika od autobusa do ulaza, ne mogu da vam kažem.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste kada su autobusi napustili kasarnu da su vojni policajci i dalje bili u svakom autobusu.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste ih videli i na Ovčari ili ne?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** I dalje su bili u autobusima. I dalje su stražarili unutra.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta su oni radili dok su ove ljude, jednog po jednog, tukli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bili su samo u autobusima. Nisam siguran da li su i oni udarali ljude ili ne. Moga sam da vidim u autobusu koji mi je bio bliži da je ta osoba stajala pored ulaza. Dakle, ne znam, ne znam šta su tamo radili.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Možete li da nam kažete koliko je trebalo vremena da se ljude iz autobusa smeste u hangar?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa 15 do 20 minuta. Toliko otprilike. Nisam siguran tačno. Trebalo je neko vreme da oni svi izađu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gde je bio parkiran vaš auto u odnosu na hangar? Koliko ste bili udaljeni od hangara?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa ne daleko. Rekao bih 20 do 25 metara od ulaza. Tu smo bili parkirani, na glavnom putu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta ste radili vi i osoba "B" dok su ljude tukli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Osoba "B" je bila zajedno sa mnom pored automobila neko vreme, a onda je krenuo prema ulazu hangara. Ja sam ostao pored kola i prišao mi je vojni policajac, vojnik posle nekih 10 do 15 minuta i rekao mi je da pođem sa njim, jer im treba još jedna osoba koja bi stala iza hangara, tako da niko ne izađe, da niko ne pobegne kroz prozor.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li se sećate da je osoba "B" otišla prema hangaru dok su još trajala premlaćivanja ili posle?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa rekao bih da je ušao tokom toga. Mislim da je ušao unutra, ali ne mogu da se setim.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A da li znate zašto je ušao u hangar?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Nisam siguran. Nisam siguran, ne.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I rekli ste da vam je prišao vojni policajac i rekao vam da stanete iza hangara tako da niko ne pobegne. Da li je to tačno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li se sećate kako je bio obučen?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bio je u SMB uniformi JNA.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste otišli sa njim?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Odveo me je iza hangara. Tamo su već stajale tri osobe.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko dugo ste ostali iza hangara?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne dugo. Vrlo brzo me je neko zamenio, tako da bih rekao 15 minuta, 15 do 20 minuta. Ne više.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li je neko pokušao da pobegne?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine. Nisam nikog video.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta ste vi posle tih 15 do 20 minuta uradili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mi smo samo tamo stajali kada se ta osoba pojavila i rekla mi da mogu da se vratim tamo odakle sam stigao. I onda sam ja polako krenuo nazad, oko hangara idući prema ulazu u hangar.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A zašto ste pristali da odete tamo iza hangara i da tamo držite stražu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne znam. Rečeno mi je da odem tamo. Nisam se protivio. Žao mi je.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste mislili da imate izbora?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine. Nisam mislio da imam previše izbora. U tom trenutku se nije znalo ko je ko. Situacija je bila haotična. Neki ljudi bi vam samo rekli: "Uradi ovo, uradi ono". Ja nisam znao da li moram to, ali osećao sam da moram. Osećao sam pritisak, tako da jesam.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da ste polako krenuli oko hangara ka ulazu. Vraćajući se nazad da li ste nekoga videli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, video sam onog istog oficira JNA koga sam video i u bolnici i u kasarni.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta je on radio kada ste ga videli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Delovao je vrlo ljutito. On je stajao sam. Tamo nije bilo nikoga. Bio je sam na putu prema ulazu u hangar.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste mu nešto rekli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Jesam gospodine. Kao što sam rekao, imao sam puno poštovanje prema njemu i rekao sam mu: "Dobar dan", na šta on nije odgovorio. Samo je stajao tamo. Nije me ni pogledao.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada ste stigli do ulaza u hangar šta ste onda uradili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ušao sam u hangar. Pre nego što sam ušao video sam puno torbi koje su oduzete ljudima i bile bačene na zemlju i primetio sam da na nekim torbama pišu imena. Tako da sam prvo bacio pogled na te torbe, a onda sam ušao kroz glani ulaz. Zapravo, to je bio jedini ulaz.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Pre nego što predemo na to, recite nam zašto je ovaj oficir JNA delovao ljutito?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne znam, gospodine. On je bio sam. Stajao je sam. Zašto je bio ljut, ne znam. Gledajući ga, takav sam utisak stekao. Ne znam. Ne mogu to da kažem.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste mu blizu prišli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bio sam jako blizu. Ja sam mu prišao i rekao sam mu: "Zdravo", ili, "dobar dan".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada ste tamo ušli, šta ste videli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Video sam puno ljudi. Video sam puno ljudi svuda. S moje leve strane na zemlji video sam one teško ranjene osobe koje sam već opisao koje su bile slične onim osobama koje sam video u kasarni u kamionu. Oni su svi bili poređani i sedeli su na podu sa leve strane od ulaza. Onda sam video kako je bio razvučen konopac



s jedne na drugu stranu hangara i video sam otprilike 20 do 30 ljudi iza tog konopca. Kasnije sam od ljudi čuo da su to bili posebno obučeni kriminalci. Tačno ispred mene su bila neka stražnja vrata, a pored tih vrata sam video sedam ili osam ljudi kako stoje. Ne znam zašto ali oni su bili odvojeni od svih ostalih. I s leve strane video sam ljude kako sede u redovima. Svi su sedeli na podu i to je bila prva slika koju sam video kada sam ušao unutra.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Osim ljudi u hangaru, da li je bilo još nečega, nekakva oprema, mehanizacija?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, ja to nisam video. Na podu je bilo slame, ali to je manje više sve čega se ja sećam.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A što se tiče vojnika, bilo kakvih vojnika, da li ste ih videli u hangaru?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Bilo je puno ljudi u hangaru, da. Ljudi u uniformama.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dakle, da li nam možete reći šta ste vi mislili, kada ste govorili o njihovim vojnim grupacijama o kojima smo ranije govorili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, mislio sam da su većina bili pripadnici Teritorijalne odbrane.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada kažete "većina" da li možete onda da izvedete zaključak ko je onda bio "manjina" ili ostatak?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa video sam neke ljude koji su bili obučeni u crne kapute ili crne šinjele koji su meni zapravo odavali utisak kao da su bili pripadnici četničke formacije, ali ja stvarno nisam siguran da li su to oni samo nosili zato što je tamo bilo jako puno ljudi koji su imali svakakve oznake na sebi. Tako da ne mogu tačno da kažem da li su oni bili četnici ili ne, ali neki su bil tako obučeni.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li znate šta je bilo sa vojnim policajcima koji su bili u autobusima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine, ne znam.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dakle, kada ste se vratili sa mesta iza hangara i kada ste ušli unutra, da li su autobusi još bili tamo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko dugo pošto su autobusi iskrcani su oni otišli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Nisam siguran, ja ih nisam video sa mesta gde sam stajao iza hangara. Mislim da su otišli odmah, ali nisam siguran.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dok ste vi bili u hangaru šta ste radili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa samo sam hodao po hangaru ili razgovarao sa osobom "B".



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li znate šta je osoba "B" radila u hangaru? Šta je nastojala da uradi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da. On je odabrao otprilike 15 ljudi da ih izvede napolje. Već je s njima razgovarao pre nego što sam ja ušao u hangar. Hteo je da ih izvede napolje, svih 15. Mislim da ih je bilo oko 15. On ih je postrojio vrlo blizu leve strane ulaza.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li znata da li je on tih 15 ljudi poznavao i zašto je baš njih odabrao?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko sam ja znao, poznavao ih je jako dobro.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li znate šta su ti ljudi bili po nacionalnosti?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Za neke znam sigurno da su bili Hrvati, ali ne znam za sve. Ne mogu tačno da tvrdim za sve.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da je on izdvojio 15 ljudi da ih izvede napolje. Da li je uspeo u tome?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine. Prišao mu je jedan ili možda dvojica vojnika i počeli su da se svađaju s njim. Nisu mu dozvolili da nekog izvede napolje. Tada je počela rasprava, počelo je psovanje, ovo i ono i ta svađa je trajala. I onda je jedan od njih izvukao pištolj i rekao: "Ubiću te. Ti nećeš ovo da učiniš. Nije ti ovo Velepromet". Tako nešto mu je rekao. I ta je svađa trajala neko vreme, a onda se upleo i Miroljub Vujović u sve to i kada je ova osoba izvukla pištolj i htela da puca na osobu "B", on je prekinuo tu raspravu, rekao je: "Ne", i tada je sve prestalo. To se tada događalo. To sam ja video, jer sam stajao prilično blizu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li znate zašto se taj vojnik ili ta dvojica vojnika protivili da osoba "B" odvede tih 15 ljudi? Da li su kasnije izneli neki razlog?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Oni nisu spomenuli razlog. Oni jednostavno nisu nikoga puštali napolje. Oni, bez obzira na razlog, nisu puštali nikoga napolje. Meni je razlog tada bio napoznat.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li je osoba "B" uspela da izvede nekoga od tih 15 osoba?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Nešto kasnije je pokušao da ih izvede jednog po jednog i onda je uspeo da izvede troje ljudi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kad ste bili u hangaru da li ste videli nekoga koga ste vi poznavali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da. Ja sam prepoznao osobu "D".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Nije sasvim jasno u zapisniku... A sada je jasno. Osoba koju ste prepoznali bila je osoba "D", je l' tako?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ukratko, odakle ste ga poznavali?





**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa mi smo se znali iz škole još pre rata. Družili smo se neko vreme kao deca, kao deca kada izlaze napolje da se igraju.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I kada ste ga prepoznali da li ste razgovarali s njim?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Jesam. Jesam, uspeo sam da razgovaram s njim.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta je on radio i o čemu ste razgovarali, da li možete da nam objasnite?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. On je sedeo na podu i jedva sam ga prepoznao, jer je nosio naočare, ali tada ih nije imao. Pitao sam ga šta se s njim dogodilo i šta on tamo radi. On je rekao: "Ne znam. Razdvojili su me od majke". I onda sam ja rekao: "Pa znaš šta, ako mogu da pomognem, pokušaću da učinim nešto". I onda sam otišao do osobe "B" i pitao sam ga da li je moguće da se pomogne toj osobi i da se izvede iz hangara, što smo i uspeli da uradimo. On je smešten izvan hangara levo od ulaza. Bila je još jedna osoba koja je sedela pored njega. Bila je to vrlo mlada osoba. Rekao je da je iz Zagreba i da su ga prisilno doveli u hrvatske snage i to tek nekoliko dana pre pada Vukovara. On je rekao da je upravo dobio prvo dete, da se nedavno oženio. Počeo je da plače dok je razgovarao sa mnom dok sam ja razgovarao sa osobom "D" i pitao me je da li mu mogu da pomognem. Ja sam rekao da ne znam, da ne znam da li mogu bilo šta da učinim. U međuvremenu je par vojnika primetilo šta mi pokušavamo, dakle da pokušavamo da izvedemo te ljude napolje, pa su razgovarali sa osobom "B" i rekli da odatle niko ne izlazi napolje. Onda su napravili nekakav papir, nekakav dokument i mi smo morali da potpišemo za svaku osobu koju izvodimo iz hangara i da garantujemo svojim životima da ti ljudi nisu učestvovali ni u kakvim zverstvima tokom rata i ukoliko oni saznaju da su ti ljudi nešto uradili za vreme rata, da ćemo mi to svojim životima da platimo. I mi smo potpisali za svu petoricu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ova osoba "D" kao i ona osoba iz Zagreba da li znate koje su nacionalnosti bili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U tom trenutku ne. Ja mislim da nisam tačno tada znao, ali on je bio moj prijatelj. Ali kao što sam rekao, u tom trenutku nisam bio siguran.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A ova dva vojnika koja su primetila da vi pokušavate da odvedete te ljude i koji su tražili da vi potpišete garanciju za njih, da li se sećate šta su oni nosili od odeće?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa kako sam ja generalno shvatao tada, imali su uniforme JNA. Mislim da su bili rezervisti.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A kako ste vi to shvatili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Oni su rekli da su bili rezervisti. Oni su došli da se bore za Srbiju i rekli su da ne možemo tek tako nekog da izvedemo iz hangara. Oni su rekli da su rezervisti.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li su rekli gde su stacionirani?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine. To nisu to rekli.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste vi uspeli da odvedete to dvoje ljudi za koje ste potpisali i još dvoje, troje koje je osoba "B" izvela iz hangara, dakle da li ste uspeli da ih povedete sa sobom kada ste otišli iz Ovčare?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne. Tada im nije bilo dozvoljeno da odu sa Ovčare. Ja ne znam koji je bio razlog, ali nisu nam dozvolili da ih odvedemo sa sobom.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dakle, kada ste vi otišli sa Ovčare, gde su oni ostali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Oni su ostali da stoje pored hangara, levo od ulaza.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A gde ste vi otišli kada ste napustili Ovčaru?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Otišli smo pravo kući. Osoba "B" je otišla da razgovara sa svojom suprugom o nečemu i rekao je da će da dovede još nekoliko ljudi kuće te večeri, pa smo onda morali da pripremimo još prostora za njih da bi mogli da spavaju.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Pretpostavljam da tada nije bilo nikakvih telefona ili nečega?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste se vratili na Ovčaru iz kuće osobe "B"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, vratili smo se. Odmah smo se vratili. Dakle, mi smo se samo kratko zaustavili u kući i onda smo se vratili kako bismo se pobrinuli da oni ljudi dođu s nama.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Zašto ste mislili da ćete da budete uspešniji ovom prilikom nego što je to bilo prethodnom prilikom kada ste otišli i kada vam nije bilo dozvoljeno da ih odvedete?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ja nisam siguran zašto, ali on je hteo da se vratimo i da ih dovedemo sa nama.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada ste se vratili na Ovčaru, šta ste radili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Videli smo ih kako stoje napolju, i vrlo kratko posle toga, rekao bih posle par minuta, došao je jedan kombi i sve ih odvezao. Koliko sam ja shvatio, odveli su ih u "Velepromet" na ispitivanje.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li se vodio nekakav razgovor da ih vi i osoba "B" povežete ili ljudi koji su bili u tom kombiju?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine, o tome nije bilo nikakvog razgovora. Oni su ih jednostavno ukrcali u kombi i koliko sam ja shvatio, odvezli su ih u "Velepromet".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** U tom trenutku dok ste bili na Ovčari da li ste znali šta će da se dogodi sa ljudima u hangarima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine. Ja mislim da niko od nas nije znao šta se događa, barem nas dvojica nismo znali. Nisam siguran što se tiče ljudi unutra. Mi smo još jednom bacili pogled unutra, ali prizor se nije mnogo promenio. Unutra je uglavnom bilo puno ljudi iz Teritorijalne odbrane. Ali ne, ja nisam znao šta će da se dogodi.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete da opišete ovaj kombi, da li je on bio vojni ili civilni?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Civilni. Civilni kombi.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A ljudi koji su odvezli te osobe da li su izgledali kao vojnici ili kao civili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa izgledali su kao pripadnici Teritorijalne odbrane.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada je kombi otišao, da li ste videli da se još nešto događa kod hangara, unutra ili ispred njega?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mi smo tamo ostali još veoma kratko. Video sam da je dovežen jedan traktor s prikolicom i parkiran ispred glavnog ulaza u hangar.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete ukratko da nam opišete prikolicu kako je izgledala?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bila je to visoka prikolica sa nekavim merdevima po kojima je moglo da se penje. Ne sećam se boje, ali se sećam da je bila visoka prikolica i da je bila pokrivena nekakvim plastičnim prekrivačem.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste ulazili u hangar kada ste otišli na Ovčaru drugi put?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Samo jednom, da.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta ste videli unutra u poređenju sa onim što ste videli kada ste bili prvi put?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa manje više, bio je isti prizor. Ja nisam video da se nešto promenilo u tom trenutku. Bilo je puno pripadnika Teritorijalne odbrane tamo. Ja nisam video da se bilo šta promenilo u pogledu situacije koja je vladala unutra.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste bili u hangaru drugom prilikom?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Vrlo kratko. Kada je dovežen taj kamion, onda smo otišli par minuta kasnije.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A traktor i prikolica koji su doveženi, da li znate ko je vozio?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine. Ne sećam se.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li se sećate da li se nešto dogodilo sa traktorom i prikolicom dok ste vi bili tamo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada ste napustili Ovčaru da li je bio dan ili noć?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mislim da se smrkavalo. Nisam siguran da li se smrkavalo ili se već smrklo.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Časni Sude, zamolio bih da se predoči dokazni predmet broj 256, fotografija 20. Svedoče, da pojasnimo malo transkript, kada ste napuštali Ovčaru kakva je bila dnevna svetlost?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Prvi put?

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ne, drugi put. Govorili se da se smrkavalo. Da li možete da opišete malo više?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Pa smrkavalo se ili je već bio pao mrak. Ne mogu tačno da kažem. Ne sećam se tačno. Ja mislim da se smrkavalo ili da je već bio mrak.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da uvećate levi ugao fotografije sa svim objektima koji se tamo vide. Izvinite, moja greška. Vratite... Dakle, hteo bih da se hangar i svi objekti bolje prikažu. Izvinite, hangar i objekti sa leve strane, dakle da se to sve uveća, sve zgrade na fotografiji. Hvala vam. Svedoče, kada pogledate ovu fotografiju, da li je prepoznajete?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, mislim da da.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Šta prepoznajete na fotografiji?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ja mislim da je to Poljoprivredno dobro "Ovčara".

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li se sećate kojim ste putem došli na Ovčaru?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mislim da je ovo glavni put. Mislim da da.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li biste molim vas uzeli olovku i obeležili crvenom crtom pravac iz koga ste vi došli do hangara na Ovčari?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** *(svedok označava)* To je ovaj pravac.

**TUŽILAC SMITH:** Hvala. Časni Sude, ja bih zamolio da se ova fotografija usvoji kao dokazni materijal?

**SUDIJA PARKER:** Usvaja se.

**sekretar:** Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 281.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ja bih sada zamolio isti dokazni predmet broj 256, fotografiju broj 22. Svedoče, dok gledate ovu fotografiju, molim vas da uzmete olovku i da ucrtate ta dva autobusa ili bar dva autobusa koja ste videli kada ste tamo stigli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu, gospodine. *(svedok označava)* Jedan je bio tačno ovde, a drugi je bio odmah iza.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A to predstavljaju ova dva pravougaonika. Da li je to tačno?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je, gospodine.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da sada nacrtate duplu crtu koja pokazuje kuda su ti ljudi ušli u hangar, a gde su prethodno bili tučeni?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I molim vas da to obeležite slovom "B". Slovom "C" obeležite mesto gde su vas zamolili da čuvate stražu iza hangara.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine, evo ovde. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I onda nam strelicom ucrtajte pravac kojim ste se vi kretali kada ste išli iza hangara prema prednjem delu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu, gospodine. *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A onda slovom "D" označite mesto gde ste rekli "Zdravo", ili "dobro jutro", oficiru JNA koga ste videli u vukovarskoj bolnici, a onda u vukovarskoj kasarni?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U redu, gospodine. *(svedok označava)* Tačno ovde.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I stavite tu slovo "D".

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Hvala. Slovom "E" obeležite gde ste prvi put parkirali automobil kad ste stigli na Ovčaru?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Negde ovde. *(svedok označava)* Odmah iza autobusa.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Stavite tu slovo "E" molim vas?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** *(svedok označava)*

**TUŽILAC SMITH:** Časni Sude, molim vas da se ovaj dokument uvrsti u dokazni materijal.

**SUDIJA PARKER:** Usvaja se.

**sekretar:** Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 282.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gospodine, kada ste po drugi put otišli sa Ovčare, da li ste otišli u kuću osobe "B"?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, jesmo, nismo se nigde na putu zaustavljali, nego smo direktno otišli tamo.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I pet Hrvata koje je osoba "B" izvela iz "Veleprometa" da li su oni i dalje bili u kući?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Jesu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Koliko ste se dugo zadržali u kući osobe "B" 20. novembra, pa nadalje?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Možda još dva, tri dana. Ne više od toga.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I tokom ta dva, tri dana, pre nego što ste otišli, šta ste radili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Uglavnom ništa. Bili smo u kući. Kretali se po kući i pokušao sam da spasim neke slike iz kuće gde sam nekad živio i da vidim da li ima nešto šta može da se sačuva, jer je sve bilo uništeno.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta ste nameravali u tom trenutku? Gde ste nameravali da živite?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Nisam imao pojma gde ću da živim.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dok ste bili tamo ta dva, tri dana, da li je bilo nekih razgovora o onome šta se dogodilo na Ovčari?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Ne baš u našoj kući, ali bilo je puno glasina i priča koje su se širile o tome šta se desilo ljudima na Ovčari.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A kakve su bile te priče?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko sam ja shvatio, svi su pobijeni.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A ko je širio te glasine, te priče?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ja bih rekao Teritorijalna odbrana. Ljudi su jednostavno o tome svuda govorili i širili te priče.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Ta dva, tri dana koja ste bili tamo, koliko ste ljudi čuli da to govori?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa puno je ljudi to govorilo. To je bila malte ne glavna tema ono šta se tamo dogodilo. Puno ljudi je o tome znalo.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I posle ta dva, tri dana, kuda ste otišli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tražio sam dozvolu da odem da obiđem roditelje. Ja sam se uplašio zbog onog šta se desilo na Ovčari. I krenuo sam nazad da vidim roditelje.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Zašto ste bili uplašeni?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa valjda zato što sam bio tamo. Pretpostavljam zato što sam bio drugog nacionalnog porekla. Ja sam pokušao da pomognem nekim ljudima. Pomogao sam nekim ljudima da ih odatle izvedu.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A to što ste bili druge nacionalnosti, zašto vas je to brinulo ili plašilo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U tom trenutku je bilo dovoljno da neko samo uperi prstom u vas i vi biste nestali. Ne znam, valjda sam osećao da sam negde gde ne bih trebalo da budem. Tako sam mislio.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Rekli ste da ste bili uplašeni zato što ste pomogli da se neki ljudi odatle izvedu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Zašto ste mislili da bi to moglo vas da ugrozi?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Zato što su nas videli tamo da izvodimo ove ljude napolje. Znali su ko sam ja bio i znali su moje nacionalno poreklo. Zato sam se brinuo i plašio sam se za svoj život.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dobili ste propusnicu da izađete iz Vukovara. Kome ste se obratili za tu propusnicu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Komandi u "Veleprometu". Ako ste hteli da izađete iz tog područja morali sta da tražite propusnicu, niste mogli tek tako da izađete, jer je uvek bilo kontrole kretanja.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Dakle, izašli ste i gde ste otišli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** U Bijeljину kod mojih roditelja, tamo gde su oni bili kao izbeglice.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Posle događaja na Ovčari, ali pre nego što ste izašli iz Vukovara, da li je bilo televizijskog prenosa u gradu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne. Ne, u Vukovaru nije bilo struje.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kad ste stigli u Bijeljину, koliko ste tamo ostali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Možda tri, četiri dana. Ne duže od toga.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I da li je u Bijeljini imalo televizijskog signala?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da. Tamo nije bilo rata. Bila je redovna situacija.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I da li ste gledali televiziju u Bijeljini?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste gledali neke snimke vukovarskih događaja?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Bilo je puno reportaža, naročito na vestima. Zapravo, vesti su bile glavna emisija na televiziji u to vreme.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A recite nam kakve ste vrste snimaka videli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Uglavnom ratne reportaže o tome kako su ljude izvodili iz podruma, ljudi kako idu ulicama, kako izlaze iz podruma. Prizori rata.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Spomenuli ste ranije da ste videli ovog visokog oficira JNA u vukovarskoj bolnici, onda u vukovarskoj kasarni, a onda na Ovčari. Da li ste ga nekad ponovo videli?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, nikad posle toga. Ne lično.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste ga videli na neki drugi način?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, video sam ga na televiziji.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kada ste ga prvi put videli na televiziji?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Kada sam stigao u Bijeljину prve vesti koje sam video tamo, u njima sam ga video.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** U kom kontekstu je on prikazan na televiziji? O čemu je bila reportaža?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** To je bila reportaža... Ja znam lokalitete u Vukovaru, i jedan snimak koji sam video je sa predstavnicima međunarodne organizacije na mostu. On je tamo s nekim razgovarao. A drugi lokalitet je bio u bolnici gde je on razgovarao sa novinarima ili tako nešto. Toliko se sećam.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kad kažete da ste ga videli u bolnici da li mislite na zgradu ili krug?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Na krug bolnice.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li možete malo detaljnije da opišete te snimke koje ste videli gde ovaj oficir razgovara sa nekim na mostu s nekim predstavnikom iz neke međunarodne organizacije?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ja mislim da se radilo o tome da se dozvoli da se ode u bolnicu, da se dobije dozvola. Koliko se ja sećam, trebalo je da se prođe kroz grad do bolnice i trebalo je da se dobije dozvola da se ode do bolnice.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A šta je sa snimkom gde ste videli tu istu osobu u krugu bolnice? Da li možete malo detaljnije da opišete taj snimak?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ja mislim da se tu radilo o intervjuu sa novinarima o uslovima u bolnici. Tako nešto. O onome šta se događalo u bolnici i oko bolnice.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I kad ste došli u Hag, sad, sasvim nedavno kad smo vas pripremali za svedočenje, da li su vam pokazali čitav niz snimaka o Vukovaru?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste među tim snimcima videli i neke snimke dok ste bili u Bijeljini?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, dva snimka, dva isečka koje sam prepoznao.

**TUŽILAC SMITH:** Časni Sude, molim da video snimak 314 po Pravilu 65ter sa spiska bude prikazan. To je u *Sanction* sistemu.

**SUDIJA PARKER:** U redu.

**TUŽILAC SMITH:** Molim da se prikaže isečak broj 1 koji traje od 17:29 do 19:40. A onda ću da vam postavim neka pitanja o ovome.

*(Video snimak)*

*Nicolas Borsinger: Ne, nije dobro. Ja sam navikao na bolju saradnju sa vojskom ...*

*Veselin Šljivančanin: O čemu se radi? U čemu je problem?*





*Nicolas Borsinger: Pukovnik zna u čemu su problemi. Evo ga pukovnik ...*

*Veselin Šljivančanin: Istaknite problem. Istaknite problem.*

*Nicolas Borsinger: Problem je u tome što vidim kako se vojnici šetaju po ulici i da prolaze kamioni. Pogledjte, eno tamo.*

*Veselin Šljivančanin: Ne, sad sam ja otvorio taj most za saobraćaj. Nije bio otvoren ...*

*Nicolas Borsinger: I da se tamo puca... Moje kolege su bile tamo...*

*Veselin Šljivančanin: Jeste vi čuli gospodine... Ako vas gospodine zanima samo... obezbeđuju moji vojnici, onda to je sve to... Ako vas ne zanima što ginu moji mladi vojnici koji imaju 18, 19 i 20 godine, vi nista onda ovde dobro došli kao čovek. I gospodine, ovde su i večeras ginuli moji vojnici, i gospodine ovde je rat ...*

*Nicolas Borsinger: To ja znam ...*

*Veselin Šljivančanin: Mi se trudimo da obezbimo svima vama bezbednost i mir, a vi meni ističete probleme. Ako vam se ne sviđa, izvolite, vratiti se, idite tamo đe vam se sviđa. I sramota me je da se tako ponašate prema mene. Sve što ste tražili, ja sam vam sve dao.*

**(Kraj video snimka)**

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Svedoče, da li ste prepoznali ovaj snimak?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Jesam.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kad ste videli taj isečak?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Video sam na televiziji kada sam bio tamo, kada sam bio u Bijeljini.

**TUŽILAC SMITH:** Molim da se vratimo na taj snimak i da se zadržimo na jednom kadru.

**(Video snimak)**

**(Kraj video snimka)**

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Gospodine, gledajući ovaj kadar iz ovog video snimka, ko je osoba sa leve strane? Da li je prepoznajete?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Prepoznajem.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Kako prepoznajete tu osobu?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** To je ista osoba koju sam video u bolnici, u kasarni i na Ovčari.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Molim vas da uzmete crvenu olovku i da zaokružite tu osobu. Ne, olovka ne radi? Da. Ne možemo to da uradimo, jer se radi o video snimku. A ta osoba koju ste prepoznali da li je s leve ili s desne strane?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Sa leve strane.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ima kapu?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine, ima.

**TUŽILAC SMITH:** Časni Sude, molim da se usvoji i ovaj kadar i video snimk.

**SUDIJA PARKER:** Da li možemo da identifikujemo minutažu?

**TUŽILAC SMITH:** Časni Sude, da, 05:09

**SUDIJA PARKER:** Mislio sam da je ovo bilo od 17:29 do 19:40.

**TUŽILAC SMITH:** Da, to je tačno. To je 05:09 pošto traka krene ...

**SUDIJA PARKER:** Od početka ...

**TUŽILAC SMITH:** Da, od početka.

**SUDIJA PARKER:** Hvala. Usvaja se.

**sekretar:** Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 283, to se odnosi na video snimak, a kadar će da bude dokazni predmet broj 284.

**TUŽILAC SMITH:** Molim da nam se pokaže deo istog tog dokaznog predmeta broj 314 po Pravilu 65ter. Ovo je jedan drugi video snimak koji ću sada da vam pustim i onda ću da vam postavim pitanja.

*(Video snimak)*

*Veselin Šljivančanin: Trebali su to da rade, bez obzira na čijoj su strani bili. I nijedan pošten lekar i bilo ko od medicinskog osoblja nema bojazni da se plaši bilo čega, jer... Da, izvolite.*

*Novinar: Jutros je bilo nekih nesporedazuma sa Međunarodnim crvenim krstom (ICRC, International Committee of the Red Cross). Je li to sada rešeno?*

*Veselin Šljivančanin: Nikakvih nesporedazuma nije bilo, nikakvih... nikakvih... Molim vas gospodo, nikakvih nesporedazuma sa naše strane nije bilo. Ja još jednom naglašavam da je ovo zona ratnih dejstava i da se vodi rat i da se moraju poštovati određeni vremenski uslovi i određene radnje koje izvode jedinice Jugoslovenske narodne armije, a čujete i sada se puca i da se mora stvoriti bezbednost i sigurnost svakome čoveku i svakoj organizaciji koja ovde dolazi i mora se imati strpljenja i živaca. Jer nije ovo mir. I nije ovo običan život, nego je ovo život da svakog trenutka možete i vi ili bilo ko drugi da izgubi glavu bez potrebe .... Sve će proći po planu kako je dogovoreno, samo da se ne desi sa konvojem kao što smo i mi prije, juče, prekuče spremili 50 autobusa civila iz Vukovara koji su želeli da idu u Republiku Hrvatsku, a gospoda iz Hrvatske su ih ponovo vratila ...*

*(Kraj video snimka)*



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Svedoče, da li ste prepoznali ovaj video snimak?  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A na osnovu čega ga prepoznajete?  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** To je krug bolnice.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste nekad ranije videli taj snimak?  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Video sam ga u Bijeljini, da. Video sam ga na televiziji.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** I da li ste prepoznali oficira koji na tom video snimku govori?  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Prepoznao sam ga.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Prepoznali ste ga kao?  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Hoćete li njegovo puno ime ili ...

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li znate njegovo puno ime?  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, to sam saznao. Major Šljivančanin.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Da li ste znali njegovo puno ime pre nego što ste stigli u vukovarsku bolnicu ...  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** 19. novembra?  
**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, nisam.

**TUŽILAC SMITH:** Časni Sude, ja bih predložio da se video snimak usvoji od 21:05 do 22:34?

**SUDIJA PARKER:** Usvaja se.

**sekretar:** Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 285.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Svedoče, dakle, negde od 1991. godine, pa do 1992. godine kada ste otišli iz Vukovara i kada ste otišli u Bijeljinu, recimo, tokom sledećih devet meseci, šta ste radili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Nastojao sam da se držim što dalje od Vukovara. Došao bih na dva, tri dana, pa opete otišao na mesec, dva i onda bih se vratio.

**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** Zašto ste nastojali da se držite što dalje od Vukovara?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bojao sam se za svoj život. Bojao sam se zbog onoga što sam čuo da se dogodilo na Ovčari, bojao sam se za sebe, budući da sam bio drugog nacionalnog porekla i zato što sam bio očevidac nečega kada sam bio tamo, a o čemu sam mogao da govorim.



**TUŽILAC SMITH – PITANJE:** A u vreme kada ste odlazili tamo u Vukovar, dakle u tom periodu od 1991. godine do 1992. godine, da li vam je neko direktno pretio?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Par puta neki ljudi koji su bili prisutni na Ovčari, da.

**TUŽILAC SMITH:** Časni Sude, molim privatnu sednicu.

**SUDIJA PARKER:** Molim vas privatnu sednicu.

*(privatna sednica)*

**sekretar:** Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

**SUDIJA PARKER:** Uzimajući u obzir koliko je sati, mislim da je idelan trenutak za pauzu. Nastavljamo u 12.45.

*(pauza)*

**SUDIJA PARKER:** Gospodine Domazet.

#### **UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET**

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Hvala časni Sude. Dobar dan gospodine. Ja sam Vladimir Domazet, jedan od branilaca gospodina Mrkšića ...

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Samo trenutak. Da li mogu da ne dobijam engleski prevod, zato što ja sve razumem šta gospodin govori? Molim vas da ostavite srpsko-hrvatski tu.

**SUDIJA PARKER:** Da li želite da čujete engleski ili srpsko-hrvatski?

**SVEDOK P-009:** Hrvatsko-srpski, da.

**SUDIJA PARKER:** U redu.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Da li se čujemo sada?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da.

**ADVOKAT DOMAZET:** Obzirom da ću na samom početku imati nekoliko pitanja koja se tiču vaših ličnih podataka i naravno, u cilju vaše zaštite, ja ću zamoliti da pređemo na poluzatvorenu sednicu. Ja vas molim časni Sude da pređemo na poluzatvorenu sednicu.



**SUDIJA PARKER:** Privatnu sednicu molim.

*(privatna sednica)*

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Sada je mnogo bolje kada pratite ekran i čekate dok se završi kucanje. Hvala vam.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Hvala.

**sekretar:** Časni Sude, prešli smo na otvorenu sednicu.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Postaviću vam nekoliko pitanja u vezi vašeg služenja vojnog roka u JNA. Vi ste dali izjavu da ste otišli u JNA negde septembra 1990. godine i najpre u Slavonsku Požegu u kojoj ste proveli oko tri meseca, je li tako?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** To bi značilo da ste već krajem te godine ili početkom naredne išli u prekomandu i kako ste rekli, bili ste u Kranju, u Slovenji.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** To je tačno.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Kako ste rekli, već januara 1991. godine ste krenuli na odsustvo kući. Obzirom na ovaj period da je to upravo bilo vreme kada ste došli u Kranj, da li je to bilo nešto vanredno odsustvo ili neko redovno odsustvo, možete li to da nam kažete?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ako se dobro sećam, mislim da je bilo redovno odsustvo. Ne mogu tačno da se setim.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Vi ste tada putovali sa još nekoliko vojnika, odnosno u Vinkovcima gde ste verovatno menjali voz ili izašli iz voza, bilo vas je ukupno trojica, sa još dvojicom vojnika, je li tako?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tako je. Tako je je bilo, da.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Da li ste tada putovali u uniformama, u uniformama tadašnje JNA ili u civilu, obzirom da, i to je moje pitanje, da je i to bilo moguće po tadašnjim propisima, da ste imali i civilno odelo u JNA?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko se ja sećam, u kasarni u kojoj sam ja služio vojni rok u to vreme, nije nam bilo dozvoljno da putujemo u civilu. Ja sam tada bio u uniformi, ako je to ono što me pitate, da.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Da li vam je poznato koje su nacionalne pripadnosti bila ova druga dvojica vojnika koji su sa vama bili u Vinkovcima kada ste imali onaj incident sa policijom?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ako se dobro sećam, bili su Srbi. Ako se dobro sećam, jedan je bio iz Subotice.



**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Kako ste, odgovarajući na pitanja mog uvažnog kolege govorili, ti hrvatski policajci su vas legitimisali, a zatim verbalno vređali i na neki način maltretirali, je li tako?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Upravo tako.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Jesu li vas oni legitimisali, odnosno da li ste dali neka lična dokumenta i ako jeste, koja? Vojnu knjižicu ili eventualno ličnu kartu.

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Prvo su tražili ličnu kartu, i ja sam imao vojnu knjižicu. Onda smo im pokazali, da.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Najverovatnije su na taj način došli do informacija o vašoj nacionalnosti, i tada su počeli da vas zlostavljaju, pretpostavljam. To je samo izazvalo vaše zlostavljanje ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

**SUDIJA PARKER:** Hvala.

**ADVOKAT DOMAZET:** Časni Sude, ja se izvinjavam. Možemo li da pređemo na trenutak na poluprivatnu sednicu.

**SUDIJA PARKER:** Privatna sednica.

*(privatna sednica)*

**sekretar:** Ponovo smo na otvorenoj sednici, časni Sude.

**SUDIJA PARKER:** Samo da dodam. Jasno vam je da ovo prezime neće da izađe iz ove sudnice. Redigovaće se transkript i biće izbačeno sa trake.

**SVEDOK P-009:** Hvala. Hvala vam časni Sude.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Dakle, kako mogu da razumem, ovi policajci su vas maltretirali pre svega zato što ste vojnici JNA. Po vama, manje ili ne uopšte zbog toga što ste bili ili nesrpske nacionalnosti?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mislim da nacionalnost nije imala nikakve veze sa tim. Ja mislim da je to samo zato što smo bili u uniformama i bili smo vojnici JNA.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Možete li u najkraće reći u čemu su se te pretnje i vređanja sastojali? Šta su vam govorili kao vojnicima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Prvo su tražili ličnu kartu i zapisali su sve detalje, sve podatke, a onda dok su uzimali te podatke obraćali su nam se uvredljivim rečima: "Budale, vi ste budale, skidajte te uniforme, treba da pobegnute iz vojske, vojske uskoro inače neće biti, šta vi tamo tražite". Na taj način su nas vređali. Nisu nas gurali ili tako nešto, nego su nam se obraćali uvredljivim rečnikom.



**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Ali su uzeli vaše lične podatke bez nekog posebnog razloga, jer pretpostavljam da vi nikakav povod niste dali, odgovarajući na takve njihove provokacije?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, mi ih nismo ni na koji način provocirali, a oni jesu uzeli sve podatke, sve naše podatke i zapisali su ih u svoje beležnice. Oni su nas zapravo zaustavili čim smo sišli sa voza. Meni je to bilo jako čudno u tom trenutku da bi civilna policija bilo šta pitala vojnike.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Jesu li to bili redovni policajci Hrvatske ili možda neki paravojni, obzirom da se u to vreme i tako nešto pojavljivalo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, gospodine. Policija je bila drugačija. Nije to bila policija u redovnim plavim uniformama. Ti su imali sive uniforme sa hrvatskim obeležjima.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Kada kažete sa hrvatskim obeležjima na koja obeležija mislite?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Na šahovnicu.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Kako ste nam ovde objasnili, već te noći ste imali drugi, da nazovem, incident, mada je bilo više nego incident... Samo pre ovog pitanja, zbog transkripta, nije ušao vaš odgovor na pitanje o oznakama koje su ovi imali, pa vas molim da ponovite. Dakle, to obeležje hrvatsko za koje ste rekli da je bilo na uniformama ovih policajaca?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Imali su sive uniforme sa hrvatskim obeležjima a to obeležje je bilo šahovsko polje, odnosno šahovnica, kako se obično zvala.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Hvala. Preći ću na ovaj drugi događaj koji je bio mnogo značajniji nego ovaj verbalni, a to je da su četiri maskirane osobe te noći upale u vašu kuću i otele vas. Moje prvo pitanje je da li je neko... Da li ste vi primetili da vas je neko pratio kada ste stigli u Vukovar ili je znao da ste te večeri, te noći došli u svoju kuću u Vukovar kao vojnici?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko se ja sećam, ja nisam primetio da me neko prati. Sve što znam je da su te večeri uzeli sve podatke, dakle gde sam živio, i adresu i sve. Ali ako me pitate da li sam primetio da li me neko prati, nisam.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Upravo sam vas zbog toga pitao da li je moguće da je to posledica ovih podataka koje je neko drugi od ovih policajaca dobio i da je zbog toga došlo do ove vaše otmice u toku te iste noći?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ja smatram da je to postojalo kao velika mogućnost, ali nisam rekao da, zato što nisam imao nikakvih kontakata sa nekim drugim te noći.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Da li ste na neki način, iako su bili maskirani, po samom govoru, dijalektu ili bilo čemu, mogli da raspoznate nešto bliže o tim otmičarima ili napadačima?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Teško je bilo reći u tom trenutku zato što sam se jako bojao. Osim toga, tukli su me sve vreme u kolima, vikali su na mene da sam četnik bez bilo nekog razloga. Jednostavno su me udarali gde god su stigli. Tako da mislim da ne bih bio u stanju da prepoznam glasove ili nešto šta je neko govorio ili da bih mogao da kažem da je to ta ili ta osoba. Ne mogu... Teško je da se kaže, jer sam se veoma bojao.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Kako ste odgovarajući na pitanja u vezi ovog rekli, o tome je bila obavještena i policija, pa i vojna policija. Da li vam je poznato da li je neki postupak posle toga vođen prema tim nepoznatim izvršiocima?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko je meni rekla moja majka, mislim da posle toga nije ništa bilo učinjeno.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Koliko je daleko od mesta gde su vas oteli bila ta šuma u kojoj su vas konačno, kao ste, čini mi se, objasnili, ostavili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Rekao bih oko pet kilometara izvan Vukovara.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Na koji način su vas ostavili? Da li su pobjegli zbog nečega ili su vas jednostavno ostavili? Ili su vas vezali ili bilo šta učinili, da li ste se mogli kretati?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, gospodine... Izvinite. Ne, ja sam bio bez svesti. Ja ne znam zašto su me ostavili, koji je bio razlog.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Vi ste nešto o tome govorili, ali konkretno kako ste pronađeni? Ko vas je pronašao i na koji način?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Mislim civilna ili vojna policija, nisam siguran. Neko od njih.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Je li već bio dan? Dakle, da li je bilo jutro kada se to desilo? Da li se sećate toga?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne sećam se više. To je za mene bila tako velika trauma da se jednostavno ne sećam, ne.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Hvala vam. Ali sećate se da ste zbog toga bili na bolničkom lečenju. Moje pitanje je u kojoj ste bolnici bili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bio sam u bolnici u Vukovaru. I posle toga sam otpušen i otišao sam u Ljubljanu.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Da li se sećate na kom odelenju i koji je lekar za vas bio zadužen, konkretno ko vas je lečio?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne sećam se. Ne znam.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Odgovarajući juče na pitanja mog uvažnog kolege o dužini tog lečenja, čini mi se da ste pomenuli nedelju i po do dve. Međutim, u vašoj izjavi stoji oko mesec dana. Nije svakako mnogo bitno, ali me interesuje da li se možete setiti i znati koliko ste vremena proveli na ovom bolničkom lečenju u Vukovaru?





**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Već sam rekao... A u Vukovaru? Nisam siguran, par dana možda. Ali sve zajedno mislim da je bilo nedelju i po do dve.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Kada kažete "sve zajedno" govorite i o ovom drugom bolničkom lečenju u Ljubljani, je l' tako?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Rekao bih sve zajedno, da. Dok sam obavio sve preglede, bio sam u nekoliko zdravstvenih centara u Ljubljani. Ne samo zbog povreda koje sam zadobio u tom incidentu, nego sam išao i na psihološko posmatranje.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Je li to bila vojna ustanova, vojna bolnica u Ljubljani? Jeste li išli kod vojnih lekara na sve ove testove o kojima govorite?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Za psihološka ispitivanja neki su bili vojni, neki civilni, ako se dobro sećam.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** I šta je bilo konačno na kraju tog vašeg lečenja? Koja je bila... Koji je bio zaključak ili lekarske komisije ili lekara o vašoj eventualnoj sposobnosti za dalje služenje vojnog roka u JNA?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Posle psihološkog ispitivanja pitali su me šta bih ja želeo. Oni su bili mišljenja da bih ja tebao da odem, a i ja sam mislio da želim da odem. Psihološki više nisam bio u stanju da služim vojsku. Fizički da, ali psihički ne. Za mene je to predstavljalo veliku traumu.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Je li ste u tim razgovorima kod psihologa pominjali i ovaj prvi incident sa pretnjama policajaca u sklopu i ovog drugog što vam se desilo?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tokom psihološkog ispitivanja i svega toga... Ne znam, takva mi pitanja nisu postavljali. Stavljali su mi sve ono na glavu. Ne znam. Ne sećam se. Ali mislim da nije bilo nikakvih pitanje u vezi s tim.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Hvala. Mislio sam da ste možda vi pričali sve ono šta vam se događalo pre nego što ste prošli kroz te testove i preglede. Ali ukoliko se ne sećate detalja, ne insistiram na tome. Moje sledeće pitanje je da li ste se uopšte vraćali u vašu jedinicu u Kranju?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, otpušten sam iz bolnice i otišao sam kući.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Da li se sećate, jer ste tom prilikom sigurno dobili nazad vojnu knjižicu i ono šta je tu pisalo, da li ste oslobođeni vojnog roka ili privremeno ili trajno, obzirom na različite mogućnosti koje su tada bile po zakonu? Da li se sećate da li ste trajno bili oslobođeni daljeg vojnog roka ili ne?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne sećam se tačno šta je pisalo u vojnoj knjižici. Ali... Nisam siguran. Ne znam.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Kada ste govorili o datumu vašeg povređivanja i ovog šta se desilo, odnosno govorili ste o periodu kraj januara 1991. godine, da li sada znate tačan datum kada se to odigralo?



**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ne, ne sećam se. U januaru, negde početak, ali nisam siguran. Ne sećam se tačno. Znam da su me oslobodli u februaru.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** I tada, dakle februara 1991. godine vraćate se u Vukovar i više nikakve obaveze niste imali prema vojsci i došli ste, naravno, u kuću vaših roditelja i tu ste bili sa njima. Juče ste na pitanja mog uvažnog kolege opisivali situaciju, da kažem, koju ste zatekli, jer ste ipak bili četiri ili više meseci odsutni iz Vukovara. Ja bih vas molio da malo bliže pojasnite... Vi ste rekli i moje pitanje je o toj situaciji, da je bila vrlo, za vas, neugodna, da se policija, pominjali ste i neku vojsku, pojavljivala svuda. Možete li malo bliže objasniti koja je to policija, kakava policija i koja je to vojska koju ste vidali po ulicama i tu u okolini gde ste bili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, mogu to da vam pojasnim. Bilo je mnogo ljudi u istim uniformama, sive uniforme kakve sam već opisao kod ljudi koji su nas maltretirali u Vinkovcima i sa istim oznakama. Pojavljivali su se vojnici u maskirnim uniformama sa hrvatskim oznakama. Bila je i redovna policija u plavim uniformama, ali ono šta se promenilo tada i to jako brzo, to je da nisu više na svojim uniformama imali zvezdu nego šahovnicu. Bilo je ljudi koje nismo mogli da prepoznamo, jer Vukovar je mali grad, tako da se manje više znaju svi ljudi. Ako ne znate nečije ime, ali ga vidite na ulici, znali biste o kome se radi. Ali većina tih ljudi je govorila drugačijim naglaskom, tako da bih rekao da su došli iz nekog drugog mesta u Hrvatskoj. Ili, rekao bih da je njihovo ponašanje ili način na koji su međusobno razgovarali bio zapravo drugačiji, jako drugačiji od onoga kako smo mi govorili u Vukovaru. Vidali su se automobili koji su dolazili i odlazili. Neki su već imali drugačiju boju, imali su meke maskrine boje na sebi, bili su bez registarskih tablica, iako je i policija bila tamo. Tako da nije imalo nikakvog smisla da automobil bude bez registracije zato što je oko njih bila policija. Ali i dalje niko ništa nije činio. Video sam puno *kalashnikova* koje su imali. Video sam svakakvo oružje. Oni su bili prilično blizu mesta gde sam ja stanovao, nekih 50 metara od mesta gde sam živeo, tako da je to nešto što je moralo da se primeti u tom trenutku. Okupljali su se u velikim brojevima ispred tog mesta zato što su tu zgradu nazivali zgradom Teritorijalne odbrane. Dolazili bi tamo i pevali te pesme. U okolini je bilo par kafića. Sedeli su unutra. Uglavnom, bilo je puno uniformisanih osoba tamo.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Koliko sam vas razumeo gospodine, to njihovo sedište je bilo vrlo blizu vašeg stana. Govorite o tom odjelu Narodne odbrane. Da li je to onaj i od pre tih događaja, onaj koji se nalazi u centru samog Vukovara, to gde je bilo njihovo sedište ili gde su se okupljali, kako kažete?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ta zgrada, ta konkretna zgrada o kojoj govorim je bila tačno preko puta ulice stare zgrade opštine u Vukovaru. Dakle, radi se o centru grada.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Juče ste rekli za neke pesme. Ja bih vas molio da malo bliže kažete o kakvim se pesmama radilo? Da li su to bile provokativne neke... Možete li nešto... Sećate li se toga šta su ti policajci ili paravojnici, koje ste pomenuli, pevali?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Koliko se ja sećam većina pesama su bile nacionalne pesme, hrvatske pesme koje su pevale o ubijanju Srba ili... Radilo se... Zapravo, neke su



pesme bile staromodne pesme, ali su reči promenjene tako da bi odgovarale novom okruženju.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Svakako vam je poznat termin i šta su nekada bile ustaše, pretpostavljam, pa vas pitam da li je pominjano i to, dakle Hrvatska iz doba ustaša? Da li su neke pesme iz tog perioda, ukoliko, naravno, znate nešto i da li je bilo provokacija te vrste?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ja se ne sećam tačno pesama. Ja znam da se ponekad spominjala, to da. Ali na ulicama se otvoreno govorilo, kada su se kretali ulicama govorili su da su ustaše. Znae, takve se stvari u to vreme nisu sakrivala.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Kada kažete "govorilo se", pretpostavljam da mislite, pitam vas da budemo sigurni, da su ti ljudi koji su dolazili i koji su bili u tim uniformama koje ste opisali, nisu krili ili su sami isticali da su oni ustaše? Je l' tako mogu da razumem vaš odgovor?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, tako je, nisu se sakrivali. Neki su ljudi samo vikali, urlali, radili su šta im je bilo po volji. Da, moglo je da se čuje, jer ja sam bio tamo, ja sam živeo tamo u blizini. Viđao sam ih svaki dan. Dakle, ništa se nije sakrivalo.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Inače njihov ukupan broj, je l' se možemo složiti, bio je mnogo veći nego što je to bio u nekom ranijem periodu, normalnom periodu, kad se živelo u Vukovaru?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Ukoliko ja mogu nešto o tome da kažem, ja nikada pre nisam video toliko policije u Vukovaru. Nekada, pre rata ili pre 1991. godine možda bi se video automobil ili dva koja bi prošla, ali nikada se nije video toliki broj vojnika ili bilo koga drugog obučenog u hrvatsku uniformu. Ništa slično se ranije nije videlo.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Hvala. Ali i te uniforme koje ste ranije pominjali su se razlikovale. Rekli ste da su umesto plavih dotadašnjih da su bile ove sive kakve ste videli u Vinkovcima kada su vas prvi put zaustavili policajci i neke vojne maskirne sa oznakama šahovnice i sa nekim hrvatskim obeležjima, je l' tako?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Tačno je. Čak su i neki policajci koji su još uvek bili u plavim uniformama, ali sam primetio da su se svi simboli promenili, tako da su sada imali šahovnice, a ne više zvezdu kako su imali ranije.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** I pomenuli ste od naoružanja da su imali "kalashnikove". Pretpostavljam da ste te "kalashnikove" lično videli. Je l' to znači da su oni nosili i tim prilikama kada su bili u gradu svoje oružje?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Da, videlo se kako ljudi idu po ulicama u tom području s oružjem. Oružje se nije krilo. Ja sada kažem "kalashnikov", jer se govorilo o "kalashnikovima". Oni su spominjali "kalashnikove". To je reč kojom su se oni služili. Ali koliko se ja seća vojne obuke, mi smo imali nešto drugačije puške tada. Dakle, ove su bile nešto drugačije. Ne bih rekao da je to bili oružje JNA.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Vi svakako znate gde je hotel "Dunav" u Vukovaru. Pitanje je da li ste viđali da su ti ljudi koji su bili sa strane, pošto ste rekli da



nisu bili iz Vukovara, bili smešteni u tom hotelu u Vukovaru u to vreme? U hotelu "Dunav" u Vukovaru tada?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** O da, da gospodine, tačno je. Hotel je bio pun vojnika. Da. Koliko smo mi, odnosno koliko sam ja shvatao... Izvinite, neke stvari koje su se događale u Vukovaru, događale su se noću i obično su se spominjali ljudi iz hotela.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Kada to kažete "događale su se noću", šta ste čuli da se događalo noću? Da li su to bili neki napadi, nestanci nekih ljudi ili nešto slično?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa čuli smo, odnosno ja sam čuo, a i video sam par mesta koja su dignuta u vazduh noću. Neki restorani koji su bili vrlo blizu mesta gde sam ja živeo. Nisam čuo da su nekog odvodili tada ili da je neko od ljudi nestao. Ali čuo sam priče od ljudi koji su bili u blizini tih ljudi u uniformama da su odlazili noću i da su ljudima uzimali automobile i takve stvari.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Da li se pričalo, da li ste čuli ili znali ko su bili vlasnici tih lokala i restorana koji su dignuti u zrak, Srbi ili Hrvati?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Bili su Srbi.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Ovi događaji o kojima smo sada govorili, kada su počeli da se događaju, znači gledajući ovaj period kada ste vi došli, februar 1991. godine, da li je to odmah kada ste vi došli ili u to vreme negde? Da li se možete toga setiti?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa njihovo prisustvo je bilo brojno i veoma uočljivo čak i kada sam se ja vratio, dakle već u februaru mesecu ih je bilo mnogo, ali kako je vreme odmicalo, tako se i broj povećavao. Ja bih rekao da sam njihov najveći broj primetio posle 2. maja, posle napada na Borovo Selo.

**ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:** Samo još jedno pitanje. Na vas lično to takvo ponašanje kako je uticalo, obzirom na specifičnu situaciju u kojoj ste vi bili?

**SVEDOK P-009 – ODGOVOR:** Pa ja i moja porodica smo se tada veoma bojali, jer sve se to događalo oko kuće gde smo mi živeli. Osim toga, dobijali smo puno pretećih telefonskih poziva i ako uzmemo u obzir moju nacionalnost, moja je mama Srpkinja i nju su vrlo često nazivali i govorili: "Četnici, morate otići odavde. Ovo nije mesto za vas. Ovo će biti velika Hrvatska".

**ADVOKAT DOMAZET:** Nažalost, mislim da je ovo pravo vreme za prekid. Nastavićemo sutra. Hvala. Hvala vam mnogo.

**SUDIJA PARKER:** Hvala vama gospodine Domazet. Ja bih hteo da vas podsetim da moramo da damo vremena i drugim advokatima kada sutra nastavimo. Ja se nadam da ćete vi da završite tokom prve sednice, tako da imamo vremena i za druge. Hvala. Sada ćemo da završimo za danas i nastavićemo sutra u 9.00.

